ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4248 15/27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1900 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 27 ՇԵՎՎԱԼ 1317 ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4248

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آرەولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 Ղրշ.
» » » վեցամսեայ 70 »
» » » եռամսեայ
Օտար երկիրներու համար տարեկան
» » » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Այս վերջին օրերու դէպքերը բաւական զգալի կերպով փոխեցին Հարաւային Ափրիկէի կացութիւնը։ Այդ փոփոխութեան գլխաւոր պատճառն է այն մեծ յաջողութիւնը՝ զոր Լորտ Ռոպէրթս ձեռք բերաւ, տակաւին հազիւ գործի սկսած։ Իրարու անմիջապէս յաջորդող հեռագիրներ մէկ կողմը Քիմպըրլիի ազատումը ծանուցին ու միւս կողմէ Քրօնժէ զօրավարին, — ինչպէս նաեւ Պօթա զօրավարին որ անոր օգնութեան փութացած էր, — պարտութիւնը։ Երէկուան հեռագիրները՝ հակառակ իրենց հակասական հանգամանքին դարձեալ անգլիական յաջողութիւններու լուրերը բերին մեզի, եւ իրիկուան դէմ խմացանք որ Քրօնժէ զօրավարին բանակը 8-10,000 հոգի, բոլորովին պաշարուած է, եւ թէ Պօէր զօրավարը կը մտածէ անձնատուր ըլլալ։

Հարաւային Ափրիկէի արեւմըտեան կողմը ա՛լ Անգլիացիք կրնան ինքզինքնին կատարելապէս ապահով զգալ, քանի որ Օռանժի երկրին սահմանագլուխը պաշտպանելու կարող միակ պօէր բանակը այդ նեղ կացութեան մէջ ինկած է, — կացութիւն մը՝ որ վերջ ի վերջոյ անշուշտ Պօէրներուն անձնատուութեամբը լուծում մը պիտի գտնէ, — եւ Օռանժի երկրին մուտքն ալ գրեթէ բոլորովին բաց է իրենց առջին։ Այդ կողմէն, Քրօնժէ անձնատուր ըլլայ կամ ոչ, վճռական գործողութիւն մը կը սպասուի Պլէօմֆօնթէյնի առջեւ՝ ուր այս պահուս կ'երեւայ թէ կը համախմբուին Օռանժցիք՝ Լորտ Ռոպէրթսի առաջխաղացումը արգիլելու նպատակով։

Կեդրոնը զօրավար Քլէման նուազ յաջողութեան մէջ կը գտնուի։ Երկու բանակները քայլ առ քայլ կռիւ մը մղեցին Ռէնսպուրկի դիրքերուն շուրջը ու Պօէրները տարին յաղթութիւնը։ Վերջին օրերս միայն անգլիական յաջողութեան մը լուրը առնուեցաւ Տօրտրէխթի կողմէ ուր Պօէրները ձախողուածի մը ենթարկուեցան։ Լոնտոնի մէջ մեծ կարեւորութիւն կու տան այդ կողմէն առնուած լուրերուն, որովհետեւ Պօէրները եթէ երբեք միշտ տէր մնան հոն, կրնան բաւական դժուարութիւններ յարուցանել Լորտ Ռոպէրթսի առաջխաղացման դէմ եւ Քլէման զօրավարին բանակը զբաղեցնելով, անգլիացի ընդհանուր հրամանատարը կը զրկեն կարեւոր օժանդակէ մը։

Իսկ Պըլըր զօրավար անգլիացիի կատարեալ յամառութեամբ մը շարունակ կը կռուի, տեղիկ տեղիկ դէպ ի Լէտիսմիթ առաջանալ ջանալով։ Այս վերջին օրերս հեռագիրները բազմաթիւ ընդհարումներու լուրը բերին, թէեւ չեղաւ հեռագիր մը՝ որ վճռական գործողութիւն մը ծանուցանէր։ Լուր չկայ նաեւ թէ ինչ կ'ընէ Ժուպէր զօրավար՝ որ յարձակողական դիրք մը բռնած էր Անգլիացւոց հանդէպ։ Այս պայմաններուն մէջ Լէտիսմիթի ազատման մասին անկարելի է ո՛ եւ է յոյս ունենալ։ Պըլըր բաւական դժուարութեանց պէտք է յաղթէ պաշարուած քաղքին օգնութեան հասնելու համար։ Եւ սակայն, հակառակ մեծ գործ մը տեսնել չկարենալուն, գէթ սա օգուտը ունի որ Պօէրներու գլխաւոր բանակը զբաղեցնելով, արգելք կ'ըլլայ անոնց՝ Քրօնժէ զօրավարին օգնութեան փութալու։

Պօէրները մինչեւ հիմա շատ վարպետ փորձած էին անգլիական բանակները իրարմէ չէզոքացնելու եւ կոչկանդելու մէջ։ Ու ճիշդ ատ էր իրենց յաջողութեան ամենամեծ պատճառը։ Յայտնի չէ՛ սակայն թէ մինչեւ վերջը պիտի կարենա՞ն միեւնոյն կերպով առաջ տանիլ գործերը։ Անգլիական բանակին հրամանատարներուն մէջ զգալի փոփոխութիւններ եղան այս վերջին ատեններս, յետոյ Թուկէլայէն շատ աւելի յարմար կեդրոն մը ընտրուեցաւ պատերազմական գործողութեանց համար, Օռանժի երկիրը՝ ուր Անգլիացիք միայն թշնամի մը պիտի ունենան իրենց դէմ, փոխանակ երկուքի։ — Թուկէլայի կողմը Պըլըր թէ՛ Պօէրներուն դէմ կը կռուի եւ թէ բնութեան դէմ, մինչդեռ Օռանժի երկիրը նուազ դժուարանցանելի է ու Լորտ Ռոպէրթս իր առջեւ պիտի չգտնէ այն խարակուտ լեռներն ու կիրճերը՝ որոնց վրայէն մագլցելու պարտաւորուած է Պըլըր։

Պատերազմին սկսած ատենն իսկ Անգլիա Օռանժի երկրին վրայ յառած էր իր աչքերը, երբ լաւագոյն կեդրոն պատերազմական գործողութեանց։ Եւ սակայն, սկիզբները անկարելի էր այդ ծրագիրը ընդունիլ, որովհետեւ Հարաւ. Ափրիկէ գտնուող փոքրաթիւ բանակը չպիտի կրնար Բարեյուսոյ Գլխէն Մէֆքինկ տանող գիծը, Օռանժի Սահմանագլուխը, բռնել։ Այսօր, կը յուսացուի որ Լորտ Ռոպէրթսի 200,000 մարդիկը յաջողութեամբ կարենան գլուխ հանել այդ գործը։

Պէտք է ընդունիլ սակայն թէ Լորտ Ռոպէրթս բոլորովին անպաշտպան չպիտի գտնէ Օռանժի երկիրը։ Պօէրները մինչեւ այսօր այն աստիճան անվկանդ հաստատակամութիւն մը եւ արիութիւն մը ցոյց տուին, որ կարելի չէ անգլիական բանակին համար բոլորովին յաջող ապագայ մը գուշակել։

ՄԱՏՆԻՆ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Կարծես վէհերոտ սմքումով մը պըզտիկցած, նեղցած են հոն ալ փողոցն ու տնակները։ Փողոցի ոլորքը՝ որ հոն կը տանի զքեզ, դուռն է կարծես գիւղին մէջ տարբեր միջավայրի մը՝ որ ինքնին այնքա՛ն սովորական, սակայն այնքան նոր կը թուի այն աչքերուն համար՝ որոնք իրական տգեղութիւններու, աղտեղութիւններու, թշուառութիւններու վրայ յառելու փորձութեան չեն ենթարկուած այնքան։ Բոլոր ատոնց համադրութիւնն է որ կը ցուցադրուի այդտեղ։ Խոնաւութենէ մաշած փշրուած հողէ աղիւսէ պատեր՝ որոնց վրայ կ'երեւան մերթ պատուհաններու պղտոր փայլունութիւններ, դիմահար դարձած ներսի մթութեամբ՝ որ ամէն բան տխուր սքօղումի մը տակ կը թաղէ։ Անոնց մէջ կան այնպիսիներ՝ որոնք եգիպտացորենի գլէֆներու (1) յարդեր կը ցուցադրեն՝ մատնելով սնանկ մը՝ յարդանոցի փոխուած։ Աղբի կոյտեր կը շարուին փողոցին երկու եզերքին վրայ՝ ծաւալելով օդին մէջ նեխումի գարշահոտ մը։ Ցեխի, չլքուանքի համախմբումներ կը ճեման հոս հոն, հազիւ ճամբայ տալով անցորդին՝ որ ցանցառօրէն կը գտնէ սալայատակի մնացորդ մը ծածկուած լպրծուն ցեխով։

Այդ տուներու շարքին մէջ էր իրենցինն ալ, քիչ մը աւելի հին ու նեղ։ Վեց հոգի կը բնակէին հոն. մամիկը, աղջիկը, փեսան ու երեք պզտիկներ՝ որոնց մեծագոյնը տասը տարեկան կար ու փոքրագոյնը ծծկեր տակաւին։ Հողագործ էին ու հետեւաբար ճակատագրով հողին կապուած։ Մինչեւ հիմա գոհ ապրած էին, եթէ ոչ բարեկեցիկ, գոհունակութեամբ մը որ հետեւանքն էր լաւագոյն կեանքերու անգիտակցութենէն առաջ եկած լաւատեսութեան մը կամ ճակատագրականօրէն թշուառութեան կապուած ըլլալու համոզումին, բան մը՝ որ իրենց մէջ ա՛լ հաւատքի փոխուած՝ թոյլ չէր տար իրենց ըղձանքներու սահմանը ընդարձակել։ Ու ճշմարտապէս երջանիկ՝ վայելքի իրական զգացումներ ունեցած էին անոնք անգհալին մէջ՝ ունենալով տան պնակիճը այն ամէն բաները զորս հողը կու տար իր արգաւանդ ծոցէն։

Սակայն երրորդ տարին էր որ յամառ, ապերախտ անբերրութիւն մը կ'ունենար հողը, փճացնելով բոյսերը. այնքան անձնուէր ու փոխարինութեան ճշմարտապէս արժանի զոհողութիւններ ըրած էին անոր ամլութիւնը արգասաւորելու համար. հո՛ն մաշեցուցած էին իրենց կեանքը, եւ մատներնին ու եղունգնին հոն թափած՝ առանց յուսահատութեան ձեւ մը կարենալ անցնելու համար։

Սակայն աշունը բոլոր առատութեան ակնկալութիւնները ցրուեր էր։ Եւ այդ երաշտութեան մէջ քաշքշուած կեանքով մը ձմեռուան կէսին միայն կրցած էին հասնիլ ու ամէն բան սպառած էր։

* * *

Գարնանային քանի մը պայծառ օրերէն ետքը արծաթոտ ձմեռը սկսած էր ու կապեր էր ձեռքերնին։ Ձիւնի, անձրեւի, նժուքի, մըռլի յաջորդութիւններ կը տեւէին քանի օր է ի վեր։ Գիշեր էր, կը ձիւնէր։ կը ձիւնէր անընդհատ, առատ։ Տանիքի լուսամուտին ապակին կը դողար մերթ հովի փչոններէն ու անցք կու տար ձիւնի չարմղուն հատիկներուն՝ որոնք կը թափէին վար՝ իրենց սառ սրսփումը տարածելով սենեակին մէջ։

Գիշերը առաջացած էր. Մամիկը բուի պէս արթուն կը հսկէր թոնիրին անկիւնը։ Ցաւի ու զրկանքի կնճիռը իր դէմքին վրայ, կը խորհէր այդ երաշտութեան հետեւանքին։

Ցաւագին մտածումներ՝ որոնց ուժգնութեան համեմատ սեւ լռջակին տակ սքողուած գլուխը կը տատանէր մերթ, արտայայտութիւն մը որ շատ մը խօսուն բացատրութիւններէ աւելի ուժգին կսկիծ մը կու տար իր ներքին վէրքերուն։ Ու մերթ յուսահատօրէն կը դիտէր խանդակաթ նայուածքով իր սիրական թոռնիկները։ Երկու քո՛վ էին անոնք՝ մինչեւ վիզերնին թոնիրի ծածկոյթի զգլխաւններուն մէջ թաղուած եւ ուժգնօրէն սեղմուած մամիկին սառ մարմինին. միամիտ ջանք մը թոյլ չտալու համար որ փախչէր մըշած(2) կրակին մնացած կայծերու ջերմութենէն՝ այլ եւս հազիւ զգալի։ Անհանգիստ, տատանոտ քունով մը կը քնանային անոնք այն գիշեր։

Փեսան իր դէմն էր. արեւահար դէմքով լայնշի կուրծքով ու կաշկռուն բազուկներով մարդ մը՝ որ անքթիթ, վայրահակ նայուածքով կը դիտէր կարծես թոնիրին ծածկոյթը։ Հազիւ մերթ վեր կ'առնէր գլուխը՝ վայրագ, ընդվզող նայուածք մը պտտցնելով սենեակին անկիւններն ու պզտիկ պատուհանէն դուրս որ կը բացուէր փողոց տանող նրբանցքին վրայ։ Հոն պատէն կախուած էին իր անգործութենէն ժանգոտած բրիչները։ Իր ակամայ անգործութեան ու հետեւանքներուն վրայ կը խորհէր։ Մթին աչքերը փայլատակում մը կ'ունենային յանկարծ ու յետոյ ամօթալից, լքուած ու անզօր կը հակէին իր պզտիկներէն կնոջը վրայ՝ որուն ցամքած, կաշի դարձած ստինքին փակած մանուկը մերթ կրքոտ ճիչ մը կ'արձակէր։ Խոնաւութեան, բորբոսի, հնութեան ու կերակուրներու խառնուրդի կսուած(3) հոտ մը կը ծգլէր(4) այդ նըկուղէն, ինչպէս տան միւս մասերուն մէջ, հոտ մը որ թշուառութիւն կը բուրէր։ Քանի մը կարծր բազմոցներ կային պատերուն տակ, անդին քշկուած բէզկեաճ մը իր բոլոր կազմածով. թոնիրին վրայ խաշած եգիպտացորեն՝ պնակով մը։ Ու այս տխուր պատկերը, սքօղուած լոյսով մը կը լուսաւորէր վոտի ճըրագ մը։

Իրիկուընէ ի վեր չէին խօսած բնաւ. ինչ հարկ խօսելու արդէն քանի որ թշուառութիւնը այնքան իրականօրէն խօսուն էր։

Կինը վերջապէս ընդհատեց լռութիւնը, կարեկից նայուածքով մը դիտելով մամիկին քով քնացող տղաքը ու «խաբուեցան», ըսաւ խաշած եգիպտացորենը ցուցնելով. «վա՛խ զաւակներս, բան չկայ քի գործիմ . .»։ Էրիկը չմորած նայուածքով պատուհանէն դուրս բրիչներուն նայեցաւ։

—Դուն ալ կեր մեսիր, աղջի՛կս, ըսաւ մամիկը, ծծկան ես, տղեկիդ կաթ ըլլայ. —ու քիչ մը լռեց յետոյ,— ես չկարցի ուտել . . . ցորեկները ծում կը բռնեմ պէյլի հոգիիս փայտա կ'ըլլայ . . . սա իրիկուան մեսիրը պէտ վար չգնաց։

Ու լռութիւնը, աւելի խոր, տեղի կու տար դէպ երկար ատեն այն եղերերգութեան զոր կ'երգէր հովը սալլերու աճեցուն ուժգնութիւններով ու մռնչիւններու աստիճանական նուազումներով։

Երեք օր մը կար որ կ'ապրէին աս կեանքը անօթի ստամոքսով՝ զոր կը խաբէին հնտացու պահուած եգիպտացորենին խաշածովը։ Ամէն դիմում յուսախաբութեամբ մը վերջացեր էր իրենց համար. ալիւր ծախողները ա՛լ ապառիկ չէին տուած, դրացիներէն փոխ առնուած հացերը չէին կրցած վերադարձնել. նոր փոխառութիւն չէին կրնար ընել. արդէն խղճահարութիւն մը ունէին անոնց համար, վասն զի գիտէին թէ նման վիճակ մը ունէին անոնք ալ։

Մամիկը սակայն յանկարծ կերպարանափոխ եղեր էր. ուրախ ժպիտ մը անցեր էր անոր դէմքէն ու հսկայական գործ մը ընելու ձեւով փայլուն մատնի մը կ'երկնցնէր փեսին։ Յետոյ դառն վերյուշումին ազդեցութեան տակ հեկեկագին ձայնով մը. «Աղջկանս մատնին է, ըսաւ ծանր, ընդհատ. վաղը ծախէ՛ սիրկս, անօթի չմնան տղաքը»։

Շատոնց մեռած իր մէկ աղջկան սիրուն մէկ ոսկի մատնին էր ան՝ որուն արժէքը հազիւ քանի մը օր կրնար ապրեցնել զիրենք։ Կեանքի ամէնէն ծանր դժբաղդութիւններուն մէջ սիրական աղջկան յիշատակին սփոփարար մէկ խորհրդանշանը դարձեր էր ան իրեն համար ու ոչ մէկ զրկանք չէր կրցած բաժնել զինքը անկէ։ Անոր համար իր մէջ սնուցած էր նախապաշարում մը որ կը հաւատցնէր իրեն թէ բաժնուելով անկէ յաւիտենական բաժանումը պիտի գար իր ու աղջկան միջեւ։

* * *

Առտուն, արեւը անակնկալ կերպով լոյսի յորդումներու մէջէն կը ծագէր ու ցաւոտ դէմքի մը վրայ գծուող լերդ ծիծաղի մը պէս հորիզոնին գորշ ամպերուն եզերքէն կը ղրկէր իր փայլուն ճառագայթները։ Յետոյ ամբիծ կապոյտին խորքէն համայնածաւալ ճերմակ ծածկոյթին տակ թաղուած թշուառութիւններուն հանդէպ կարծես հեգնոտ ծիծաղ մըն էր ալ. ծիծաղ մը՝ զոր զոր ձիւնի անսահման շլացուցիչ տարածութիւններ կ'անդրադարձնէին, կը տարողնէին ամէն տխրութիւններու վրայ անգթօրէն։

Միեւնոյն անգիտակցօրէն հեգնոտ ժպիտն էր որ կը գծուէր մամիկին թոռներուն երեսին վրայ։ Տարօրինակօրէն ուրախ անհանդարտութիւն մը ու ժպտագին փթթում մը ունէին անոնք այդ առտու։ Եւ հեռու մահուան գաղափարին գիտակցութենէն, մամիկին մահուան առթիւ գնուած հացերէն մէյ մէկ հատ զբրկած կը ցատկռտէին ուրախ։

Նոյն գիշերն իսկ մեռած էր ան՝ թոնիրին անկիւնը, ուր կը պառկէր առանձին. այնխիտ մահ մըն էր իրենը, որուն պատճառներուն վրայ հետաքրքրուիլ աւելորդ է ամէնուն համար. այնքան դիւրին է թշուառութեամբ բացատրել զայն։

Միայն անկարելի էր չդիտել որ իր սառած դէմքին վրայ լայն ծամածռութիւն մը կ'արձանանար, ու բարձը, որուն վրայ տուած էր հոգին, թաց էր։

Ամէնէն դառնագին ու խեղդուկ լացով լացած էր անշուշտ գիշերը երկար ատեն ու իր աղջիկէն բաժնուելու վիշտը միացած իրենց աղքատութեան օրերու սպառումին՝ դիւրին անցումով մը զինքը կը տանէր այնտեղ ուր ապահովապէս կը յուսար գտնել կորսուած սիրականը։

Ու մատնին իրօք ծախած էին առտուն՝ յուղարկաւորութեան ծախքը հոգալու համար . . . ։

Մալկարա ՎԱՀԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

---

(1) Գլէֆ=եգիպտացորենի ու նման տերեւներ։

(2) Մըշիլ.—սպառիլ, հալիլ (կրակի) (3) Կսուած.—կծուած (4) Ծգիլ.—մնալ։

ԿԵՆՍԱՂԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ՄԸ

Ա՞Ջ ԹԷ ՁԱԽ

Արեւելքի նախորդ թիւերէն մէկուն մէջ կենսաղագիտական խնդիր մը ներկայացուցած էինք մեր ընթերցողներուն. — Ռոտոսթոյի հայ երիտասարդ մը նշանուած էր՝ առանց գիտնալու թէ նշանտուքի մատնին ա՞ջ կամ ձախ ձեռքին մատանեմատին անցընէ։ Ու չփոթած՝ դիմում կ'ընէր կենսաղագէտներուն որ զինքը ազատեն այդ . . . նեղ կացութենէն։

Այդ հարցումին ընդունած ենք բազմաթիւ պատասխաններ՝ որոնցմէ հետեւեալը կը հրատարակենք իբր լաւագոյնը, միշտ մեր այդ մասին ունեցած կարծիքը մեզի վերապահելով։

* * *

1898 նոյեմբերին էր որ նշանուեցայ Մարզուանի մէջ։ Հրաւիրեալները բազմաթիւ էին։ Նշանտուքի արարողութեան միջոցին, դէմ դիմաց նստեցուցին զիս նշանածիս հետ։ Երբ կարգը նշանները փոխանակելու եկաւ՝ ոտքի ելանք։ Առանց սակայն նախապէս աջի ձախի մտմտուքը ունենալու մտքիս մէջ (քանի որ ձախի վրայ երբեք չէի մտածեր արդէն) նախ՝ մատանին նշանածիս աջ մատանեմատը դրի, յետոյ տալով միւս ընծաներս։ Երբ կարգը միւս կողմին եկաւ, օրիորդին կողմէ, մօրուսաւոր եւ ի բնէ զուարթ մարդ մը՝ ոսկիէ այն օղակը որ խօսեցեալիս կողմէ կը նուիրուէր ինծի, բռնեց՝ ձախ մատանեմատս դրաւ։ Բայց

—)(8)(—

ԳԻՒՍԹԱՎ ՖԼՕՊԷՐ

ՊԱՐԶՈՒԿ ՍԻՐՏ ՄԸ

Գ.

Վերստին ոյժ սկսաւ առնել։ Աշունը հեշտով անցաւ. բայց, իրիկուն մը՝ երբ շրջակաները գացած էր գործի մը համար, ետ դառնալուն դրանը առջեւ տեսաւ Պ. Բուպարի թեթեւակառքը. ինքը գաւիթն էր։ Տիկ. Օպէն գլխարկը կը կապէր։

«Սա ոտնատաքս տու՛ր, քսակս, ձեռնոցներս. շուտ ըրէ, շո՛ւտ։»

Վիրժինի կուրծքի բռնուածք մը ունէր. գուցէ յոյս չկար։

—«Դեռ ո՛չ», ըսաւ բժիշկը, ու երկուքն ալ կառքը նստան, ձիւնի ոլորապտոյտ ծուէններուն տակ։ Գիշերը մօտ էր։ Շատ ցուրտ էր։

Ֆէլիսիթէ եկեղեցին վազեց մոմ մը վառելու։ Յետոյ թեթեւակառքին ետեւէն վազեց, ու ժամ մը ետքը հասաւ անոր, թեթեւակի ցատկեց ետեւի կողմը, ուր ծոպերէն բռնած էր, եւ ահա միտքը բան մը եկաւ. «Բակը գոցուած չէր, չըլլա՛յ գող մտնէ»։ Ու վար իջաւ։

Հետեւեալ օրը այգուն այգուն բժշկին տունը գնաց։ Տուն դարձեր էր, ու դարձեալ գիւղ գացեր էր։ Յետոյ իջեւանին մէջ մնաց, կարծելով որ թերեւս անծանօթներ նամակ մը կը բերէին։ Վերջապէս առտուն կանուխ Լիզիէօի պնդակառքը մտաւ։

Վանքը սեպ ու ցից փողոցի մը խորն էր։ Մէջտեղերը տարօրինակ ձայներ լսեց, մեռելական զանգ մը։ «Ուրիշի մը համար է»։ մտածեց. ու Ֆէլիսիթէ բուռն կերպով ուռկանը քաշեց։

Քանի մը վայրկեան վերջը, մուճակներու քսուիլը ձայն ելաւ, դուռը կէս մը բացուեցաւ, կրօնաւորուհի մը երեւցաւ։

Բարի մայրապետը սըրտակցական եղանակով մը ըսաւ թէ «գացեր էր»։ Միեւնոյն ժամանակ Սէն-Լէօնարի զանգակը կը կրկնապատկուէր։

Ֆէլիսիթէ երկրորդ յարկը ելաւ։

Սենեակին սեմէն իսկ, նշմարեց Վիրժինին կռնակի վրայ պառկեցուցուած, ձեռքերը իրարու միացուցած, բերանը բաց, ու գլուխը դէպ ի ետ ինկած սեւ խաչի մը տակ՝ որ կը խոնարհէր դէպ ի իր վրայ, անշարժ վարագոյրներուն մէջտեղը որ անոր դէմքին չափ տժգոյն չէին։ Տ. Օպէն, մահճին ոտքը՝ որուն փարած էր գրկապինդ, ոգեվարական հեծկլտանքներ կ'արձակէր. մեծաւորուհին ոտքի վրայ կեցեր էր, աջ կողմը։ Երեք աշտանակներ, հեշտդարանին վրայ դրուած, կարմիր արատներ կը յօրինէին, ու մառախուղը կը ճերմկցնէր պատուհանները։ Կրօնաւորուհիներ Տ. Օպէնը առին տարին։

Երկու գիշեր շարունակ Ֆէլիսիթէ մեռեալին քովէն չզատուեցաւ։ Միեւնոյն աղօթքները կը կրկնէր, սաւաններուն վրայ օրհնեալ ջուր կը սրսկէր, նորէն կու գար կը նստէր, ու անոր կը նայէր։ Երբ առաջին հսկումը վերջացաւ, նշմարեց որ դէմքը դեղներ էր, շրթունքները կապուտցած, քիթը կը նրբանար, աչքերը կը փոսանային։ Քանի քանի անգամ պագաւ աչքերը, ու այնչափ զարմանք մը չպիտի զգար եթէ Վիրժինի զանոնք բանար վերստին. այդօրինակ հոգիներու համար գերբնականը զարմանալի բան մը չունի։ Անոր արդուզարդը ըրաւ, պատանքին մէջ փաթթեց, դագաղին մէջը իջեցուց, պսակ մը դրաւ վրան, մազերը սփռեց։ Խարտեաշ էին եւ իր տարիքին մէջ արտասովոր կերպով երկայն։ Ֆէլիսիթէ թաւ ու հոծ ծամքը մը կտրեց, ու կէսը ծոցը սահեցուց, միտքը դնելով որ երբեք ձեռքէ չհանէ։

Մարմինը Բօն-լ'Էվէք բերուեցաւ, Տ. Օպէնի կամքին համաձայն, որ փակ կառքով մը դագաղակիր կառքին ետեւէն կ'երթար։

Պատարագէն վերջը, երեք քառորդ ժամ ալ պէտք եղաւ գերեզմանատունը հասնելու համար։ Պօլ առջեւէն կը քալէր ու կը հեկեկէր։ Պ. Պուրէ անոր ետեւէն էր, յետոյ բնակիչներուն գլխաւորները, կիները, սեւ կրկնոցներով ծածկուած, ու Ֆէլիսիթէ։ Քեռորդիին վրայ կը մտածէր եւ, այդ պատիւները անոր ալ ընել կրցած չըլլալուն, վիշտը աւելի եւս կը յաճախէր, իբր թէ զայն ալ միւսին հետ թաղած ըլլային։

Տիկին Օպէնի վիշտը անսահման եղաւ։

Նախ եւ յառաջ Աստուծոյ դէմ ըմբոստացաւ, անիրաւ գտնելով զայն աղջիկը իր ձեռքէն առած ըլլալուն, — ինքը որ երբեք չարիք չէր գործած, եւ որուն խիղճը ա՛յնչափ մաքուր էր։ Բայց ո՛չ. պէտք էր որ առնէր հարաւային երկիրները տանէր։ Ուրիշ բժիշկներ պիտի կրնային ցաւին դարման գտնել։ Ինքզինքը կ'ամբաստանէր, կ'ուզէր անոր քովը երթալ, երազներուն մէջ յուսահատական անձուկ ճիչեր կ'արձակէր։ Երազ մը մանաւանդ զինքը հանգիստ չէր թողուր։ Ամուսինը, նաւաստիի հագուստներով, երկար ճամբորդութենէ մը կը վերադառնար, ու լալով կ'ըսէր իրեն թէ հրաման ստացած էր Վիրժինին հետը առնել տանելու։ Այն ատեն կը խորհրդակցէին որպէս զի տեղ մը թաքստոց մը գտնեն։

Անգամ մը պարտէզէն ներս եկաւ, այլ յայլմէ եղած։ Քիչ մը առաջ (տեղն ալ կը ցուցնէր) հայր ու աղջիկ իրեն երեւցած էին քով քովի, ու բան մը չէին ըներ. իր երեսը կը նայէին։

Ամիսներով սենեակին մէջ մնաց՝ անշարժ, անմռունչ։ Ֆէլիսիթէ անուշութեամբ կը խրատէր զայն. պէտք էր որ ինքզինքը նայէր որդւոյն համար, ու միւսին համար ալ, «անոր» յիշատակին սիրոյն։

—«Անո՞ր», կը պատասխանէր Տ. Օպէն, գոգցես արթննալով։ «Ա՛հ, այո՛, այո՛ . . .։ Դուն չե՛ս մոռնար։» Ասով կ'ակնարկէր գերեզմանատան, զոր խղճմտօրէն արգիլած էին իրեն։

Ֆէլիսիթէ ամէն օր կ'երթար հոն։

Ժամը ճիշդ չորսին, տուներուն քովէն ի վեր կ'անցնէր, զառիվերն ի վեր կ'ելլէր, փակոցը կը բանար, եւ Վիրժինիի շիրմին առջեւ կը հասնէր։ Վարդագոյն մարմարէ փոքրիկ կոթող մըն էր, վարը սալաքարով մը եւ շուրջը շղթաներով որ պարտիզակ մը կը պարփակէին։ Ածուները ծաղիկներու վերմակի մը տակ կ'անհետանային։ Անոնց տերեւները կ'ոռոգէր, աւազը կը նորոգէր, կը ծնրադրէր որպէս զի հողը աւելի աղէկ կարենայ խարխալել։ Երբ Տ. Օպէն կրցաւ հոն գալ, ատով սփոփանք մը, տեսակ մը մխիթարութիւն զգաց։

Յետոյ տարիներ անցան, ամէնքն ալ նմանօրինակ եւ առանց ուրիշ միջադէպի՝ բայց միայն մեծ տօներուն վերադարձը. Զատիկ, Համբարձում, Ամենայն Սրբոց տօնը։ Ներքին պատահարներ թուական մը կը յօրինէին՝ որուն միջոցով կը վերադառնային վերջէն։ Այսպէս օրինակի համար, 1825ին, երկու ապակեգործներ գաւիթին ջրաներկ զարկին, 1827ին, տանիքին մէկ մասը, բակին մէջ իյնալով, քիչ մնաց մարդ մը պիտի սպաննէր։ 1828ի ամառը, Տիկինին ինկաւ օրհնեալ հաց մատուցանել. այդ միջոցին էր որ Պուրէ խորհրդաւոր կերպով հեռացաւ ու վաղեմի ծանօթները քիչ քիչ ելան գացին. Կիյօ, Լիէպառ, Տ. Լըշարթուա, Ռօպլէն, Կրըմանվիլ հօրեղբայրը որ երկար ժամանակէ ի վեր անդամալոյծ էր։

Գիշեր մը, թղթատարին կառուղիղը Բօն-լ'Էվէքի մէջ ծանոյց Յուլիսի դէպքերը։ Քիչ օր վերջը, նոր դերգաւառապետ մը անուանուեցաւ, Ամերիկայի նախկին հիւպատոս տը Լառսօնիէռ պարոնը, որ կնոջմէն զատ՝ տունը ունէր քենին, երեք օրիորդներովը որ արդէն բաւական մեծ էին։ Կը տեսնուէին իրենց դալարիքին վրայ, ծալ ի ծալ պլուզներ հագած. խափշիկ մը ունէին ու թութակ մը։ Տ. Օպէնի այցելութիւն տուին, ան ալ չթերացաւ փոխադարձ այցելութեան երթալու։ Հեռուէն երբ կ'երեւային, Ֆէլիսիթէ կը վազէր իմաց կու տար։ Բայց բան մը կար որ միայն կրնար զինքը յուզել, որդւոյն նամակները։

Թարգմ. Յ. ՍԷԹԵԱՆ

(Շարունակելի)

այս բանը հակառակ էկաւ ինծի, ու նոյն իսկ, այդ պահուն, հանդիսականներէն անըմբռնելի կերպով, մատանիին տեղը փոխեցի, ձախէս աջ մատնեմատս տանելով, որ, դժբաղդաբար, այնքա՛ն աղէտալի եղաւ յետոյ... Մտիկ ըրէք։

Նշանտուքը վերջացաւ ու կարգը եկաւ իրարմէ հրաժեշտ առնելու։ Հանդիսականները պիտի մեկնէին և հարկ էր որ մեզմէ առաջ աղջկան տունէն հրաժեշտ առնողներուն բոլորին ալ մաղթանքները ընդունէի—ձեռքի թոթուումներով։ Ուստի, սրահին մէջ, դրան մօտիկ տեղ մը կայնեցայ. և սկսան ձեռքի թոթուումները...

Բայց չէք գիտեր ի՛նչ տեսակ փորձանք եկաւ գլխուս։ Աջ ձեռքիս վրայ հոգի մնացած չէր ալ։ Անհանդուրժելի կերպով մատանեմատիս դրկից մատներս ցաւերու մէջ չարաչար կը տանջուէին... մատանիին կարծր ճնշումին ներքեւ, ամէն անգամ որ մէկը ձեռքս կը սեղմէր։ Ի՜նչ ձեռքս, որ այնքա՛ն փափկութեամբ մեծցած է, սոսկալի կերպով այդ պահուն կը տրորուէր... մանաւանդ երբ հուժկու ձեռքերու կը հանդիպէր. — և դժբաղդութիւնը հոն է որ Մարզուանու մէջ ալ այսպիսի ձեռքերու թիւը պզտիկ չէ։ Վերջապէս չկրցանք, հազար անգամ զղջացի ինք իր գլխուս մատնին տեղափոխած ըլլալուս։ Ուզեցի մատնին դարձեալ առջի տեղը տանիլ. բայց մատներս ուռեցեր էին սեղմումներէն, որով՝ անկարելի էր մատանին եղած տեղէն հանել. ձգենք որ արդէն, ձեռք թոթուելէն անջ չէի կրնար բանալ։ Ուստի, ի հարկէ ստիպեալ ակռաս սեղմեցի։

Եւ սակայն, հակառակ կրած այդ տանջանքիս, մատանիներու մասին կրկին աջակողմեաններէն կը մնամ։ Ձախակողմեանները, — աւելի նորաձեւութեան մեծ յարգ ընծայողներ — գլխաւորաբար, կը պնդեն թէ՛ որովհետեւ սիրտը ձախ կողմն է, պէտք է որ մատնին ձախ մատանեմատը դրուի։ Բայց այս առարկութիւնը ինծի համար չատ հիմնական փաստ մը չ'երեւար, քանի որ ամուսնութենէն ետքը, սիրտը դարձեալ եղած տեղը կը մնայ... բայց մատանին ձախէն աջ կը փոխադրուի։ Հարկ չկայ աջ ձեռքին դրուատիքը ընելու, քանի որ ամէն մարդ գիտէ անոր ուժը, գործունէութիւնը, յարգը։ Ուստի աւելի վայելուչ է կարծեմ որ նշանածին ան ալ առաջին նուէրը ըլլալով, դրուի աւելի յարգի եղող աջ ձեռքին վրայ։ Միայն, նոր նշանուելիք երիտասարդներուն խրատ կու տամ որ, նշանուած իրիկուննին երբ իմ անցուցած պարագաներուս մէջ գըտնուին, լո՛կ այն իրիկուան համար ձախը ընտրեն, գէթ մնալու համար իմ քաշած չարչարանքէս...։

Պ. Գ. Ս.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ԲԱՐՏԵԼԲԵՐԿԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

Բարտէլպէրկի ճակատամարտին վրայ հետեւեալ չահեկան մանրամասնութիւնները կը հաղորդեն Վիէննայի թերթերը, շաբաթ օրուան թուականով Լոնտոնէն առնուած հեռագիրներու համաձայն.

Անցեալ կիրակի իրիկուն երկու կողմէն կրակը դադրեցաւ։ Անգլիական հետեւակներուն հրամանատարը հանգստանալու գնաց։ Հեծելազօրքերը և թնդանօթաձիգներ՝ հրետանիով մը՝ Քրոնեէ զօրավարին բանակետղին չուրջը հաւաքուեցան՝ պաշարելու ձեւով։ Պոէրները մինչեւ առտու ամրութիւններ շինեցին իրենց բանակետղին չուրջը։ Երկուշաբթի ճակատամարտը սկսաւ և երկու կողմէն ռումբ կը տեղացնէին։ Կէսօրէն ետքը Լորտ Ռոպէրթս ժամանեց և անգլիական բանակետղը հասնելով քաջալերական խօսքեր ըրաւ զինուորներուն։ Իրիկուան դէմ հեղեղանման անձրեւ տեղալով երկու կողմն ալ պարտաւորուեցան կրակը դադրեցնել։ Երեքշաբթի առտու արեւածագին տեսնուեցաւ թէ Պոէրները նորէն ամրութիւններ կը շինեն։ Այդ օրուան առաջին ժամերը հանդարտութեամբ անցնելէ ետքը, Լորտ Ռոպէրթս յանկարծ հրամայեց ամէն տեսակ միջոցներ ձեռք առնել՝ Քրոնեէ զօրավարին ընդդիմութիւնը ջախջախելու համար։ Պոէր զօրավարին բանակետղին հարաւային կողմը 2000 ոտք հեռաւորութեամբ երեք դաշտային և երկու նաւային թնդանօթներ դրուած էին. հիւսիսային կողմէն ալ դաշտային՝ չորս և նաւային երեք թնդանօթներ։ Քիչ վերջը աւերիչ ընդհարումներ սկսան։ Յիսուն թնդանօթներու գործած աւերումները անդարմանելի էին։ Լիտտիթով լեցուած ռումբերը երբ Պոէրներուն բանակետղին մէջ կ'իյնային, կանաչ մուխի սիւներ դէպի երկինք կը բարձրանային։ Կէս օրուան մօտ լուր եկաւ թէ Ֆրէնչ զօրավարը ժամանած է, բայց ետքը հաստատուեցաւ որ ուրիշ կողմեր կը պատերազմի։ Նոյն օրը Քրոնեէ զօրավարը 24 ժամուան զինադուլ ուզեց, բայց Լորտ Քիչնէր չընդունեց։ Յետոյ պատգամաւոր մը գալով նոյն առաջարկութիւնը կրկնեց՝ մեռեալները թաղելու համար, յարելով որ եթէ չընդունուի, Քրոնեէ զօրավարը անձնատուր ըլլալէ զատ ուրիշ միջոց չունի։ Ասոր վրայ Լորտ Քիչնէր որոշեց Պոէրներուն բանակետղը երթալ։ Այդ միջոցին երկրորդ պատգամաւոր մը գալով յայտարարեց թէ Քրոնեէ զօրավարը բնաւ մտադիր չէ անձնատուր ըլլալու և թէ մինչեւ մահը պիտի կռուի։ Լորտ Քիչնէր անմիջապէս բանակետղը վերադառնալով հրամայեց ռմբակոծել Պոէրներուն բանակետղը։ Այդ հրամանը գործադրուեցաւ։ Թնդանօթներու որոտումը չատ սոսկալի էր։ Տեսնուեցաւ թէ Պոէրները գետակին եզերքը գտնուած ամրութիւնները կը քաշուէին, պատսպարուելու համար։ Պոէրները ուժգնապէս կը պատասխանէին այդ կրակին։ Գիշերը քանի մը պզտիկ դասալիքներ անգլիական բանակետղը գալով պատմեցին թէ Պոէրները ջուրի նեղութիւն կը քաշեն, բայց ուտելիք ունին։ Քրոնեէ զօրավարին ընդդիմութեան երրորդ օրը անգլիական հետեւակները կարճ ճամբով մը յարձակեցան թշնամին վրայ որ ապաստանարան մը գտնել հարկադրուեցաւ։ Արեւելեան կողմէն ալ թնդանօթի ձայներ կ'առնուէին։ Այդ օրը հանդարտութեամբ անցաւ։ Պոէրներուն քանի անգամ առիթ տրուեցաւ անձնատուր ըլլալու, բայց անոնք բնաւ այդ կողմերը չէին։ Ասոր վրայ, այսինքն կէս օրէն ետքը, Լորտ Ռոպէրթս հրամայեց ռմբակոծել Պոէրները։ Այսչափ բուռն ճակատամարտ մը բնաւ տեսնուած չէր։ Աննկարագրելի են այն աւերումները զորս ռումբերը կը գործէին։ Անգլիական ռումբերը Պոէրներու բոլոր ամրութիւններուն և ժայռերուն զարնուելով տակն ու վրայ կ'ընէր անոնց բանակետղը։ Այդ միջոցին քանի մը Պոէրներ հազար եարտա հեռաւորութենէն կրակ կը տեղացնէին անգլիական նաւային թնդանօթաձիգներուն վրայ։ Տակաւին յայտնի չէ թէ Պոէրները ո՛րչափ կորուստ ունեցած են։ Ամէն ոք կը դատապարտէ Քրոնեէ զօրավարը թէ զուր տեղը այսչափ կորուստ կու տայ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թրանսվաալի կառավարութիւնը հետեւեալ զեկոյցը կը հրատարակէ.

Քրոնեէ զօրավարը ծանուցած է կիրակի թուականով.

«Երէկ առտու կանուխ երբ բանակետղնիս կը վերցնէինք, Անգլիացիները յարձակեցան մեր վրայ։ Ճակատամարտը տեւեց մինչեւ իրիկուն։ Թէեւ Անգլիացիները ընդհանուր կերպով ետ մղուեցան, բայց ամէն անգամուն ալ նորէն յարձակում կատարեցին։ Անոնց կորուստը չատ ըլլալու է։ Մենք մինչեւ հիմա ունեցանք ութ մեռեալ և տասներկու վիրաւոր։ Այս առտու Անգլիացիները զմեզ ռմբակոծեցին։ Ֆէրրէյրա հրամանատարին զինուորները չատ բազմաթիւ չըլլալով չէին կրնար արգիլել անգլիական հեծելազօրքերուն մուտքը Քիմպըրլի։ Այս վերջինները Քիմպըրլի մտան Ալէքսանտրֆոնթէյնէն։»

—Բրէթորիայէն փետր. 20 թուականով հետեւեալ պաշտօնական լուրերը կը հաղորդեն.

«Շթայն հրամանատարը կը տեղեկագրէ երէկ և այսօր թէ Քոտտզրանտի մօտ, ընդհարում մը ունեցեր է Անգլիացիներուն հետ, որոնք կը փորձէին պաշարել Քրոնեէ զօրավարը։ Շթայն հրամանատարը ետ մղեր է զանոնք։ Ճակատամարտը աւարտեր է կիրակի իրիկուն ուշ ատեն։ Պոէրները ունեցան մէկ մեռեալ ու մէկ վիրաւոր. թշնամին ձեռքէն 21 ձի ու ջորի գրաւեցին։ Տուիթ զօրավարը կը տեղեկագրէ թէ կիրակի, կէսօրէն ետքը, հասեր է Բարտէպէրկի ու Քոտտզրանտի մէջտեղը, որոնց ուղղութեամբ հրազէնի ձայներ կը լսուէին առտուընէ ի վեր։ Տուիթ զօրավարը քանի մը բլուրներ գրաւեր է, անոնցմէ վանելով Անգլիացիները, որոնք մեռեալներ ու վիրաւորներ թողելով հեռացեր են։ Քառասուն Անգլիացիներ գերի ինկեր են։ Պոէրներուն կորուստն է մէկ մեռեալ և չորս վիրաւոր։ Ճակատամարտը մինչեւ գիշեր ուշ ատեն չարունակուեր է։»

—Անգլիական երկու սպայ և 89 զինուոր որոնք Պոէրներուն ձեռքը գերի ինկած են, Բրէթորիա հասեր և անկէ Ուօթէրֆօլ տարուեր են։

Մոռնինկ Բոսթ Լէտիսմիթէն փետր. 19 թուականով սա հեռագիրը հրատարակած է.— Անցեալ չաբթու 400 վակոններ ղրկուեցան դէպի Տրաքէնսպէրկ։ 150 վակոն ալ այսօր դէպի հիւսիս ճամբայ ելան Մոտտէրսրրուիթի երկայնքն ի վեր։ Պոէր զինուորներուն թիւը քիչցած կ'երեւայ։ Ռմբակոծութիւնը կը չարունակէ։

ՎԻՐԱՒՈՐ ԶՕՐԱՎԱՐՆԵՐ

Մաք-Տոնալտ զօրավարը որուն վիրաւորուած ըլլալը ծանուցուեցաւ, Թրանսվաալի առաջին պատերազմին ալ մասնակցած է. այն ատեն տեղակալ էր։ Մաճուպա-Հիլի մէջ Պոէրներուն ձեռքը գերի ինկաւ։ Ժամանակ մը ետքը Աֆղանիստանի պատերազմին մասնակցեցաւ Լորտ Ռոպէրթսի հրամանին տակ։ Մաք-Տոնալտ զօրավարը անգլիական բանակին ամէնէն ժողովրդական և ամէնէն նշանաւոր զօրավարներէն մէկն է։ Զինուորները չատ կը սիրեն զայն։ Սուտանի մէջ ալ բաւական նշանաւոր հանդիսացած է։ Հարաւային Ափրիկէ ղրկուելէն առաջ Հնդկաստանի բանակին մէջ կը ծառայէր։

Նօքս զօրավարը, ծնած 1847ին, մասնակցած է Հապէշիստանի պատերազմին (1867-68) Աշանթիներու պատերազմին ատեն 1874ին նշանաւոր հանդիսանալով գրաւեց Քումասին։ 1879ին ալ Աֆղանիստանի պատերազմին մէջ փայլուն գործունէութիւն մը ունեցաւ։ Վերջին անգամ սպայակոյտի պետ էր Լէտիսմիթի մէջ։ Երբ այս պատերազմը ծագեցաւ, կիսաբաժնի մը հրամանատար կարգուեցաւ Բարեյուսոյ Գլուխին մէջ։

ՉԷԶՈՔՆԵՐԸ

Այն զրոյցներուն վրայ թէ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարը և Ուաշինկթընի գերմանական դեսպանը իրենց մէջ համաձայնութիւն մը գոյացուցեր են, որպէս զի Մ. Նահանգները ու Գերմանիա միջամտեն հարաւային Ափրիկէի պատերազմին, Ուաշինկթընի իրազեկ չրջանակներէն լուր առնուած է թէ այդ տեսակ համաձայնութիւն մը բնաւ գոյութիւն չունի և թէ երկու տէրութեանց կողմէ միջնորդութիւն մը ըլլալու մասին բնաւ բանակցութիւն չէ կատարուած։ Մ. Նահանգները նոյն իսկ մինակ իրենց կողմէ միջամտութիւն մը ընելու խնդիրն ալ չեն ուսումնասիրած։ Պատերազմին առաջ և սկիզբէն ի վեր Պ. Մաք Քինլիի խաղաղութեան ի նպաստ իր բարեկամական աջակցութիւնը պիտի նուիրէր, եթէ այդ գործը կ'րնար կատարել առանց թերանալու միջազգային օրէնքներուն դէմ։

—Ծանուցուեցաւ թէ Մ. Նահանգաց Երեսփ. Ժողովը որոշած է հարցնել արտաքին գործոց նախարարին թէ ի՞րա՞ւ է որ Բրէթորիայի ամերիկեան նախկին հիւպատոս Պ. Մաքրումի թղթակցութիւնները բացուած են անգլիական գործակալներուն կողմէ։ Արդ, նախարարը պատասխանած է թէ անգամ մը միայն ամերիկեան հիւպատոսին թղթակցութիւնները բացուած են և թէ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ կատարուած քննութեանց արդիւնքը նպաստաւոր է անգլիական գործակալներուն։ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարը պատասխանելով նաև՝ Մ. Նահանգաց և Անգլիոյ միջեւ գաղտնի դաշնակցութեան մը գոյութիւն ունենալու խնդրին, յայտարարած է թէ այդ տեսակ բան մը բնաւ գոյութիւն չունի և թէ ամերիկեան սահմանադրութեան համաձայն ո և է գաղտնի դաշնադրութիւն Ծերակոյտին հաւանութեամբ մը միայն կարելի է։ Նախարարը ըսեր է նաեւ թէ ո եւ է դաշնադրութիւն, պայմանադրութիւն. համաձայնութիւն կամ կարգադրութիւն չկայ և ոչ մէկ ազգի հետ։

ՏԷԼԱԿՈԱ

Անցեալ հինգշաբթի Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց խորհրդական Պ. Ճորճ Պրոտրիք յայտարարեց թէ կառավարութիւնը ո և է ապացոյց չունի հաստատող թէ պատերազմի արգիլեալ նիւթեր Թրանսվաալ մտած ըլլան Տէլակոայի և կամ Բորթուկալի սեպհական մէկ ուրիշ նաւահանգիստէն։ Խորհրդականը յարեց նաև թէ մինչեւ հիմա հաստատուած չէ այն պարագան թէ Բորթուկալի տեղական պաշտօնեաները ամէն ատեն կէտ առ կէտ չեն համակերպիր իրենց կառավարութեան հրահանգներուն։

ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ հինգշաբթի Լորտերու Ժողովին մէջ հարցուեցաւ թէ օտար տէրութեան մը հետ դաշնադրութիւն կնքուա՞ծ է՝ Թրանսվաալի խնդրին վերջնական լուծում մը տալու համար։ Լորտ Սոլզպըրի սապէս պատասխանեց. «Այդ տեսակ դաշնադրութիւն մը կնքուած չէ ո և է տէրութեան հետ և թէ տէրութեանց և ոչ մէկը այդ տեսակ առաջարկութիւն մը չէ ըրած մեզի։»

ՍԸՐ ՌԸՏՎԸՐՍ ՊԸԼԼԸՐ

Լոնտոնէն հոս հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր Լէտիսմիթէն վեց մղոն հեռուն կը գտնուի։

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 25 փետր.—Բարտէպէրկէն փետր. 23 թուականով կը հեռագրեն Ռէօթէրի.— Քրոնեէ զօրավարին կացութիւնը չատ յուսահատական է։ Անգլիական թնդանօթները կը տիրեն գետին չրջակայ բոլոր բլուրներուն։ Անգլիական բանակետղը հասած պզտիկ դասալիքներ կը պատմեն թէ բրիտանական թնդանօթները և հրացանները անվրէպ գործած են։ Քրոնեէ զօրավարը պատրաստ էր անձնատուր ըլլալ, սակայն Թրանսվաալցի երիտասարդ Պոէրները ընդդիմացան։

—Բարտէպէրկէն նոյն թուականով ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ.— Անգլիական թնդանօթները ռումբ տեղացուցին Քրոնեէ զօրավարին դիրքին վրայ։ Անգլիացիները ամէն կողմէ կը պաշարեն պզտիկ զօրավարին զինուորները։

—Դարձեալ Բարտէպէրկէն կը հեռագրեն փետր. 24 թուականով.— Պոէրներու խումբ մը երէկ յարձակեցաւ Անգլիացիներու յառաջապահներուն վրայ։ Պոէրները բազմաթիւ մեռեալներ ու վիրաւորներ ունեցան։ Հարիւր Պոէրներ գերի ինկան Անգլիացիներուն ձեռքը։ Անգլիացիները ունեցան ինը մեռեալ և 28 վիրաւոր։

—Քոլէնզոյէն փետր. 23 թուականով կը հեռագրեն Ռէօթէրի.— Երէկ և այսօր կատաղի ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ Պոէրներուն հետ որոնք զօրաւոր դիրքեր գրաւած էին Կրօալլէրս Քլոֆի (Քոլէնզոյի հիւսիսային արեւմուտքէն երեք մղոն հեռու) և չրջակայ բլուրներուն վրայ։ Անգլիացիները այսօր սկսան յառաջանալ դէպի ի բլուրները։

—Անգլիական ինը հրետանիներ Բարեյուսոյ Գլուխը հասան։

Բարիզ.— Տեղացիներուն չարժումը տարածուեցաւ գրեթէ ամբողջ Բարեյուսոյ Գլուխին մէջ։ (Թայմզ։)

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ.— Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը, Սպանիոյ դիտողութիւններուն վրայ, նկատելով որ Սուլուն և Սիպուտու կղզիները՝ Փիլիպպեանց հարաւային կողմը՝ նշանակուած չեն Բարիզի հաշտութեան դաշնադրութեան գծած սահմաններուն մէջ, ուստի որոշեց ետ առնել այդ կղզիներուն սեպհականութեանը նկատմամբ Մ. Նահանգաց կողմէ եղած պահանջումները։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Նախարարապետ Պ. ֆոն Քէրպէր կը թախանձէ գերման կուսակցութեան մօտ, որպէս զի լեզուներու խնդրին համար համաձայնին Չեխերուն հետ։ Նախարարապետը կը յայտարարէ թէ վիճաբանութիւններու խափանումը եթէ չարունակուի, Խորհրդարանը պիտի լուծուի։ Միւս կողմէ Վիէննայէն կը հեռագրեն թէ Երեսփ. Ժողովին չեխ կուսակցութիւնը միաձայնութեամբ որոշեր է ազդու ընդդիմութիւն մը ընել. այսինքն միշտ խափանարար ըլլալ Պ. ֆոն Քէրպէրի նախարարութեան։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ. — Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց յանձնաժողովը որոշեր է նպաստաւոր տեղեկագիր մը ներկայացնել՝ Ֆրանսայի հետ կնքուած առեւտրական դաշնադրութեան համար։ Յանձնաժողովը ո և է փոփոխութիւն չառաջարկեր և միաձայնութեամբ ընդունած է այդ տեղեկագիրը։ Եթէ դաշնադրութիւնը վաւերանայ, ամերիկեան 669 տեսակ ապրանքներ նուազագոյն մաքսով պիտի ընդունուին Ֆրանսայի մէջ և 19 միայն հիմնական սակացոյցով։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ.—Թէհրանէն փետր. 21 թուականով կը հեռագրեն Թայմզի թէ տեղւոյն անգլիական դեսպանը Մուզաֆֆէրէտտին Շահին ներկայանալով պաշտօնապէս հրաւիրեր է Ն. Վեհափառութիւնը որ Անգլիա այցելէ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ.—Վատիկանի չրջանակներուն մէջ կը յայտարարեն թէ Ֆրանսայի և Վատիկանի յարաբերութիւնները հիմա դժուարութեանց կը հանդիպին։ Պապին արտաքին գործոց նախարար Ռամբոլլա կարդինալը պահելով հանդերձ Ֆրանսայի նկատմամբ հետեւած բարեկամական քաղաքականութիւնը, բնականաբար զիջողութեանց ամէնէն վերջին սահմանները պիտի երթայ, բայց վերջին դէպքերը երկիւղ մը առաջ բերին Վատիկանի չրջանակներուն մէջ թէ ֆրանսական կառավարութեան յառաջիկայ ընթացքը՝ կաթոլիկ կղերականութեան դէմ ըրած հալածումներուն առթիւ, մի՛ գուցէ սպառէ Վատիկանի հաշտարար միջոցները։ Այն օրինագիծը զոր Ասոմփսիոնիստներու գործին առթիւ ֆրանսական կառավարութիւնը պարտաւորեցաւ ներկայացնել Խորհրդարանին, դժնդակ տպաւորութիւն մը ըրած է Վատիկանի մէջ, թէև Լէոն ԺԳ. չի հաւանիր քանի մը եպիսկոպոսներու ընթացքին։ Հաւանական չէ որ Վատիկան բողոքէ այդ օրինագծին դէմ, վասն զի չուզեր նոր զէնք մը տալ Հանրապետութեան հակառակորդներուն։ Վատիկանի մէջ կը յուսան թէ Բարիզի դահլիճը պիտի կրնայ գնահատել պապութեան ընթացքը՝ Ֆրանսայի մէջ տիրող կարգերուն ու կանոններուն նկատմամբ և միջազգային քաղաքականութեան տեսակէտով։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ երկաթուղիներու Ընկերութիւն մը պիտի կազմուի մօտերս որուն կեդրոնը պիտի ըլլայ Բեդերսպուրկի մէջ՝ նման արեւելեան Չինու երկաթուղիներու Ընկերութեան։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԷՆ կը հեռագրեն թէ ռուս ճարտարագէտներ Բէքինի և Մուքտէնի միջեւ շինուելու վրայ եղած երկաթուղիի գիծ մը գտեր են զոր կը շինէ անգլօ-չինական Ընկերութիւն մը։ Այդ գիծին գոյութիւնը մինչեւ հիմա ոչ ոք գիտէր։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Տէյլի Քրոնիքըլ կ'ըսէ թէ Ռուսիա եթէ Հէրաթը գրաւէ, Անգլիա ալ պէտք է տիրէ Քապուլի և մէկ ամսուան մէջ հարիւր հազար զինուոր ղրկէ Հնդկաստան։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԹՆԴԱՆՕԹՆԵՐԸ.—Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն Մոռնինկ Բոսթի թէ Ռուսիոյ զինուորական իշխանութիւնները մտադիր են տէրութեան Բարձրագոյն Խորհուրդին հաւանութեանը ներկայացնել ծրագիր մը, որով պիտի առաջարկուի ամբողջ բանակներուն համար ընդունիլ արագաձգարուած նոր թնդանօթներ՝ ռուսական Բուտիլով զինագործարանին կողմէ պատրաստուած։

ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ իրազեկ աղբիւր մը կը հեռագրեն թէ պատերազմական նախարարութիւնը մտադիր է զինուորներուն թիւը աւելցնել՝ տէրութեան բնակիչներուն թիւին համեմատութեամբը։ Այդ ծրագիրը եթէ ընդունուի, աւստրօ-հունգարական բանակին թիւը ֆրանսական բանակէն աւելի պիտի ըլլայ։

ՄԱՏՐԻՏԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Սպանիոյ արքայական գերդաստանը ու արքունիքը ուղեւորութիւն մը պիտի կատարեն Սպանիոյ ամէն կողմերը, և ժամանակ մը Պարսելոնա, Մալակա և ուրիշ նահանգներուն մէջ պիտի մնան՝ ժողովուրդին ճանչցնել տալու Ալֆոնս ԺԳ. ը որ երկու տարիէն չափահաս կ'ըլլայ։ Արքունիքը մինչեւ հիմա միայն Սէն-Սէպաստիէն կ'երթայ իբր ամառանոց։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Քէօլնիշէ Ցայթունկ կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ Կայսրը Սպիտակ Արծուի պատուանշանը տուեր է Գերմանիոյ ծովային նախարար Թիրբից ծովակալին։

ՏԻՒԷՅ ԾՈՎԱԿԱԼԸ ԵՒ ՆԻՔԱՐԱԿՈՒԱՅԻ ՋՐԱՆՑՔԸ.— Տիւէյ ծովակալը սապէս խօսեր է Նիքարակուայի ջրանցքին ամրութիւններուն նկատմամբ.

«Ի՞նչ հարկ կայ այդ ամրութիւններուն։ Գիտցածիս նայելով ջրանցքը չէզոք պիտի ըլլայ և պէտք է որ այնպէս ըլլայ, իբրեւ առեւտրական ճամբայ մը երկու ովկէանոսներուն միջեւ։ Եթէ այդ ջրանցքը ամրացուի, պատերազմի ատեն ճակատամարտի կռուան մը պիտի ըլլայ։ Ամրութիւնները չափազանց սուղ պիտի ըլլան. ուստի պէտք չէ որ շինուին։ Մեր նաւատորմը, թէ՛ պատերազմի և թէ խաղաղութեան ատեն, բաւական երաշխաւորութիւն մըն է ջրանցքին չէզոքութեանը և ապահովութեանը համար։»

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Վիէննայէն պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Լ. Մուէլէր, Հռոմի աւստրիական դեսպանատան խորհրդականը, Սոֆիայի աւստրիական ընդհանուր հիւպատոս կարգուեր է։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Պռէսթի զինուորական նաւահանգիստին մէջ մեծ ոգեւորութիւն մը կը տիրէ։ Մառսէյեզ ու Իէնա մարտանաւերուն չինութիւնը փութով առաջ կը տարուի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԵՐԸ. — Պերլինէն կը հեռագրեն թէ Հայնրիխ իշխանին նախաձեռնութեամբ գարնան գերման արշաւախումբ մը ճամբայ պիտի ելլէ, Ափրիկէի արեւմտեան եզերքին գերման գաղթավայրերուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարելու՝ տնտեսագիտական տեսակէտով։

ԸՆԴԾՈՎԵԱՅ ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼ.— Անգլիայէն մինչեւ Գլուխ Բարեյուսոյ, ընդծովեայ նոր հեռագրաթել մը պիտի հաստատուի, որ Սէնթ-Էլէն կղզիէն պիտի անցնի։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Վճռաբեկ ատեանին առաջին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ նոյն ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Ճէլալ պէյ։

—Պիթլիսի նահանգին Պուլանըք գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Վարթոյի գայմագամ Նէճիպ պէյ, որուն յաջորդեց Պուլանըքի գայմագամ Ալի Ղալիպ պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Գերմանիոյ բժշկական համալսարանին ներքին ախտաբանութեան ուսուցիչ բրոֆէսէօր ֆոն Լայտընի, արտաքին ախտաբանութեան ուսուցիչ բրոֆէսէօր ֆոն Պէրկմանի և մորթի ու ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց ուսուցիչ բրոֆէսէօր Լէրէի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ իտալացի գործարանատէր Պ. Ամատորիի և երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ կնոջը։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Ինչպէս ծանուցուեցաւ, օսմ. պատուիրակութիւնը Էնվալիտ շէնքին մէջ ընդունուեցաւ Առնու զօրավարին կողմէ։ Վեհ. Սուլթանը այդ առթիւ նկատելով որ զօրավարը Խրիմու պատերազմին մէջ նշանաւոր հանդիսացած է և քառասուն տարիէ ի վեր չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան ունի, այդ պատուանշանին առաջին աստիճանը չնորհեց, ինչպէս ծանուցինք։ Պատուիրակ փաշա երբ այդ պատուանշանը յանձնեց, Առնու զօրավարը պաշտօնական համազգեստ կը կրէր, և մեծ չնորհակալութեամբ ընդունեց Մէճիտիէ պատուանշանը։

—Օսմ. պատուիրակութիւնը, հիւրամեծարներու ընկերակցութեամբ չարունակած է իր պտոյտները Ֆրանսայի մայրաքաղաքին մէջ։ Շաբաթ օրը Էլիզէի պալատան մէջ տրուած պարահանդէսը չատ փայլուն եղեր է։ Օսմ. դեսպանը և պատուիրակութիւնը ներկայ գտնուեր են։ Օսմ. պատուիրակութիւնը ներկաներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէր։ Պարերը սկսելէն առաջ օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ և պատուիրակութիւնը ներկայացեր են Նախագահ Պ. Լուպէի։

—Բարիզէն կը հեռագրեն թէ օսմ. պատուիրակութիւնը երէկ իրիկուն ճամբայ ելեր է չոգեկառքով։ Նախագահին կողմէ ներկայացուցիչ մը և օսմ. դեսպանը կայարան երթալով ողջերթ մաղթեր են։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.— Երէկ ալ քառասունի չափ կարօտ անձեր Մարմարա չոգենաւով Հիճազ ուղեւորեցան Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած դրամական պարգեւով։ Կայս. մասնաւոր թիկնապահ Ձէրքէզ Մէհմէտ փաշա չոգենաւ երթալով թէ՛ չոգենաւի տոմսակներ և թէ դրամական պարգեւներ բաշխեց ուխտաւորներուն որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— Պուքրէշի օսմ. դեսպան Քեազիմ պէյ, անցեալները, Ռումանիոյ թագաւորին ներկայանալու միջոցին յանձներ է կայս. նամակ մը որ կը պատասխանէր Կարոլ թագաւորին այն նամակին թէ Կ. Պոլսոյ ռումանական նախորդ դեսպան Պ. Ճուվարայի պաշտօնը աւարտած է։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՔՆՆԻՉՆԵՐԸ.— Ջեռնեհա պաշտօնարանը նկատելով որ դատական քննիչները իրաւունք չունին քաղաքային պաշտօնեաները հարցաքննելու, որոշեց թէ այդ քննիչները եթէ դատական գործերու վերաբերմամբ ապօրէն պարագայ մը տեսնեն, պարտին տեղեկագրել կուսակալներուն կամ կառավարիչներուն։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐԸ.— Մեծ-Եպարքոսը նկատելով որ մեռած պաշտօնեաներու պատուանշանները Բ. Դրան չեն վերադարձուիր և ժառանգորդներուն քով կը մնան, հրահանգ տուաւ հանգստեան թոշակի սնտուկին վերատեսչութեան թէ ասկէ վերջը երբ ժառանգորդները ամսաթոշակի համար դիմում ընեն նոյն սնտուկը, պատուանշանները ետ առնուին ու Բ. Դուռը ղրկուին, և եթէ ժառանգորդները դիտողութիւն ընեն, խնդիրը տեղեկագրուի Բ. Դրան։

ՍԹՈՔՀՈԼՄԻ օսմ. դեսպան Շէրիֆ փաշա փետր. 7(19)ին սեղան մը տուեր է որուն ներկայ գտնուեր են Շուէտի ու Նորվեկիոյ նախարարապետները, Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին ատենապետները, նախարարները և ուրիշ հրաւիրեալներ։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանը աջքի օրը սեղան մը տուաւ։ Ներկայ գտնուեցան արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշա, անտառներու և հանքերու նախարարը ու Տիկին Սէլիմ Մէլհամէ փաշա, Գերմանիոյ, Սպանիոյ ու Սեւ Լերան դեսպանները ու դեսպանուհիները և ուրիշ հրաւիրեալներ։

ՍԵՂԱՆ.—Քամրոնէհվէնէր փաշայի կողմէ չաբաթ իրիկուն տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան արարողապետ Իպրահիմ պէյ, Վեհ. Սուլթանին սենեկապետներէն Արիֆ պէյ, Գերմանիոյ դեսպանը, դեսպանուհին և դեսպանատան պաշտօնեաները։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութիւնը, չաբաթ օրը, 140,000 ոսկի վճարեց Գասապայի երկաթուղիին Ընկերութեան՝ իբր երաշխաւորութեան գումար։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ.—Ատէնի մէջ ժանտախտ երեւան ելած ըլլալուն համար, առողջապահական վարչութիւնը որոշեց այդ տեղի ժամանումները տասն օրուան քարանթինայի ենթարկել որոշեալ մաքրանոցներուն մէջ։ Իտալիոյ կառավարութիւնն ալ քարանթինա հաստատեր է։

ԶՕՐԱՆՈՑ.—Արաբկիրի և Ակնայ մէջտեղը երկու զօրանոցներ պիտի կառուցուին, Երզնկայի Թղթատարին երթեւեկութիւնը ապահովցնելու համար։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ սահմանագլուխին վրայ օսմ. զինուորներուն կողմէ հալածուած հելլէն աւազակները, Յունաստան անցեր են, ուր կը հալածուին հելլէն զինուորներուն կողմէ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ, երէկ, Ֆէների պուլկարական եկեղեցիին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ս. Էկզարքը պատարագեց՝ չրջապատուած բազմաթիւ կղերականներէ։ Ներկայ էր պուլկարական գործակատար Պ. Կէչով իր բոլոր պաշտօնեաներուն հետ։ Յետոյ Պ. Կէչով չնորհաւորական այցելութիւններ ընդունեց. նաեւ չնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Սոֆիա՝ թէ՛ իր և թէ պուլկար երեւելիներուն անունով։

—Սոֆիայի կառավարչին նախորդ օգնական Պ. Քոչուչէրով Կ. Պոլսոյ գործակալութեան քարտուղար կարգուեցաւ։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ.— Սէլանիկի մէջ Պ. Պ. Մուրաթորի ու Քսէնոֆոնթիտէս մարտ 15էն սկսեալ Բռուկռ անուն ֆրանսերէն կիսաշաբաթաթերթ մը պիտի հրատարակեն։

Պ. ՀԷՆՐԻ ՍՄԻԹ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին անգլիական նոր պատուիրակը, 37 տարեկան է։ Հնդկաստանի նախորդ փոխարքայ Լորտ Էլճինի անձնական քարտուղարը եղած եւ ամուսնացած է անոր աղջկանը հետ։ Այժմ Անգլիոյ ելմտական Նախարարութեան մէջ պաշտօն կը վարէ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ որոշմամբ հրահանգ ուղղուեցաւ նահանգները թէ անպատշաճ է կալքերէ ու գրասենէ տուրքեր առնել թաղապետութեանց հասոյթները հաւասարակշռելու համար, այլ պէտք է աշխատիլ օրէնքին գծած սահմանին մէջ հասոյթները ու ծախքերը հաւասարակշռել։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ երկրաչափներու միջոցաւ քննութիւններ կատարել կու տայ հաստատելու համար Թրամուէյի Ընկերութեան կողմէ շինուած ճամբաներուն վիճակը։

ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ— Պետական Խորհուրդին մէջ խորհրդակցութիւններ կը կատարուին հրդեհներուն առաջքը առնելու համար։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Անգլիոյ ու Յունաստանի դեսպանները երէկ Բ. Դուռը գացին, բայց արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշա բացակայ ըլլալով իրենց այցետոմսերը թողուցին։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպանատան մէջ երէկ իրիկուն մեծ պարահանդէս մը տրուեր է։

ՍԸՎԱՃԻ անտառներուն պահպանութեանը համար երկու պաշտօնեաներ կարգուած են՝ երկու հարիւրական ղուրուշ ամսաթոշակով։

ՆԵՐՈՒՄ. — Խալիլ Իպրահիմ անուն մարդ մը որ մարդասպանութեան համար տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր եւ Պոտրումի բանտը կը գտնուէր, ներման արժանացաւ ու ազատ արձակուեցաւ հիւանդագին վիճակին պատճառով։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ կը հաստատուի այն լուրը որուն համաձայն նոր պանքնոտներ չրջաբերութեան պիտի հանուին։

—Անցեալ հինգշաբթի Սոֆիայի մէջ ձիենախառն փոթորիկ մը ծագելով, բաւական մեծ վնաս հասուցեր է։ Հեռագրական գերանները տապալեր և թելերը կտրտեր են։ Սոֆիայի փողոցները կէս մէթր բարձրութեամբ ձիւնով ծածկուեր են։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվը կը շարունակէ իր ուղեւորութիւնը։ Ալպպաս փաշայի կը հետեւին արարողապետ Հասան Ասըմ փաշա և ուրիշներ։

—Աղեքսանդրիոյ վաճառականներէն Պ. Քասըլի իր աղջկան ամուսնութեանը առթիւ եօթը հարիւր ոսկի նուիրեր է տեղւոյն յունական բարենպատակ հաստատութեանց։

—Ռէնկէթ փաշա որոշած է որ Ասուան գտնուող զինուորական սպաները արժանանան Սուտանի սպաներուն վայելած առանձնաշնորհումներուն։

—Տիկին Սթէֆանօ անուն կին մը Սուտանէն Գահիրէ վերադարձեր է։ Երկար տարիներ Սուտան բնակելով վաճառականութիւն ըրած և բաւական դրամ շահած է։ Խարթումի պաշարման ատեն Տիկին Սթէֆանօս մեծաքանակ ցորեն ունի եղեր։ Գիները բաւական բարձրացեր են։ Զինուորական հրամանատարին դիմումին վրայ Տիկին Սթէֆանօս յայտարարեր է թէ զինուորական պէտքերու համար պատրաստ է վար գինով ցորեն վաճառել։ Հրամանատարն ալ կատարած գնումներուն փոխարէն վեց հազար ոսկիի մուրհակ մը տուեր է տիկին Սթէֆանօսի որ Գահիրէ դառնալուն պէս հանրային պարտքի վարչութեան ներկայանալով մուրհակին փոխարժէքը պահանջեր է։ Վարչութիւնը այդ տեսակ պարտքերու համար 40,000 ոսկի յատկացուցած է, բայց նոր պարտքեր ալ երեւան ելած ըլլալով կ'երեւայ թէ այդ գումարը բաւական պիտի չըլլայ։

ՎԱՆԱՅ Թ. զալետական բժիշկ Ֆէթհի պէյի դէմ, կ'ըսէ Իգտամ, բողոքուած ըլլալով քննութիւն կը կատարուի։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ ժամ երեքուկէսին Պոլսոյ Թահթա Գալէի կողմը Գալգաբան խանին տակը վերմակագործի մը խանութին սենեակը այրեցաւ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին գերմանացի ուսուցիչներէն Րիտէր էֆ. իր օգնականին հետ երէկ մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Նախօս շոգենաւը որ Մարմարայի մէջ Խայըրսըզ Ատայի առջեւ խրած էր շաբաթ օրը ազատեցաւ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը ծանուցած է ամէն կողմ թէ Պաշգալէի ու Տիլմանի մէջտեղը գտնուած հեռագրաթելը պարսկական սահմանագլուխին վրայ կտրած ըլլալով, այդ ճամբէն հեռագիր պիտի չընդունուի։

ԲԻՄԳՐԼԻԻ օսմ. վարժարանին տնօրէն Ահմէտ Աթաուլլահ էֆ. որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, երէկ Հիճազ ուղեւորեցաւ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը երէկ դատեց Քօսթի ու Բաւլի անուն երկու հելլեններ որոնք քանի մը տարի առաջ Դարթալի մէջ Բիբիքա անուն կին մը խեղդամահ ըրած էին անոր դրամը գողնալու համար։ Քօսթիի ու Բաւլիի արարքը հաստատուած ըլլալով մահուան դատապարտուեցան։

—Եղեռնադատ ատեանը մօտերս պիտի դատէ Ֆոթինի անուն դայեակ մը որ ամբաստանուած է թէ անցեալ յունիս 12ի ուրբաթ գիշերը Բանկալթիի Ագ-Գապա փողոցին մէջ վարձքով բնակած տունը բռնկցուցած է որուն կարասիները խակական արժէքէն վեր ապահովագրութեան դրած էր։ Այդպէս տասնըեօթը տուներու և երկու խանութներու ալ այրուելուն պատճառ եղած է։

ՉԷՆԿԷԼՔԷՕՅԻ Յունաց գերեզմանատան մէջ նոր թաղուած մեռելներու գերեզմանները կը բացուին գողութեան համար։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ հեղինակները երեւան հանելու համար։

ԵԷՆԻՔԻՒՂԻ մէջ, առջի օրը, Մոշոն անուն հրեայ մը ինքզինքը փորէն վիրաւորեց։

ԱԶԴ

Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան

Օսմ. Հանրային Պարտքի ընդհ. Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ այն անձերուն որոնք կը փափաքին հետեւիլ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին դասաւանդութեանց, թէ յիշեալ վարժարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ ապրիլ 1/14ին։

Այն անձերը՝ որոնք կը փափաքին դասաւանդութեանց հետեւիլ, պէտք է առնուազն 18 տարեկան ըլլան, ու վարժարանին բացման թուականէն առաջ իրենց խնդրագիրը մատուցանեն Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին Տնօրէնին, ու բացման օրը վարժարան ներկայանան՝ իրենց տարիքը ճշդող վաւերագիրներով։

Նմանապէս կը խնդրուի վարժարանին Բ. կարգի ուսանողներէն որ բացման օրը՝ այսինքն առաջիկայ 1/14 ապրիլին իրենք ալ վարժարան ներկայանան։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, 1/13 փետր. 1900

* * *

Ոգելից ըմպելիքներու տուրքին նորոգման թուականը՝ 1316 տարուան մարտ ամիսը մօտեցած ըլլալով, Օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչութեան ընդհանուր Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Կ. Պոլսոյ եւ շրջականերուն մէջ հաստատուած շահագործողներուն՝ թէ ոգելից ըմպելիներու կանոնագրին 14րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, ներկայ փետրուար ամսուն մէջ պարտին ներկայանալ Կ. Պոլսոյ ոգելից ըմպելիներու Նէզարէթին՝ կանոնական արտօնութիւնը ստանալու համար։

Ասկէ զատ, կը ծանուցուի նաեւ իրենց թէ ոգելից ըմպելիներու Նէզարէթը այսօրուընէ սկսեալ, կը սկսի տուրքերը հաւաքել ու թէզքերէները տալ։ Անոնք որ մինչեւ առաջիկայ 1/14 մարտ չներկայանան, օրինական պատժին պիտի ենթարկուին։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս 1/13 փետր. 1900

* * *

Այսօրուան առժամեայ նուազուրդին Հաճի Ահմէտ Բէյմալ պէյ առաջարկեց.

259 ղրուշ ոսկեդրամ՝ տաճիններուն հագուստին համար,
244՝ բեռնակիրներուն և
234 զանազաններուն։

Այս գիներուն վրայ հարիւրին 5 զեղչ ընել ուզողները կը հրաւիրուին ներկայանալ Հանրային Պարտքի վարչութեան հինգշաբթի փետր. 17/1 մարտ մինչեւ ժամ 11 (Ը. Թ.)։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն
14/26 փետր. 1900

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԽԱՊԱՅԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ Ի ՊԵՐՈՒԹ

Երէկ գիշեր, Երուսաղէմէն Ս. Պատրիարք Հօր հասած հեռագրէ մը կը տեղեկանանք թէ Խապայեան Տ. Սահակ եպիսկոպոս, անցեալ կիրակի օր, Երուսաղէմի պատրիարքական փոխանորդ Երէցեան Տ. Գէորգ Սրբազանի հեռագիրը ստանալուն պէս ճամբայ ելեր է Երուսաղէմէն։

Խապայեան Սրբազան երէկ հասեր է Եաֆա և այսօր, առաւօտուն Պէյրութ ժամանելով, իսկոյն ճամբայ ելեր է դէպի Մէրսին ուր պիտի հասնի յառաջիկայ հինգշաբթի օր։

Խապայեան Սրբազան եթէ Մէրսին կանգ չառնէ, ինչպէս կը յուսացուի, նոյն իրիկունը կը հասնի Ատանա։

—Սսոյ Միաբան Տ. Եղիշէ Ծ.Վ. Գալֆայեան այս առաւօտ Ս. Պատրիարք Հօր ներկայանալով հրաժեշտ առաւ։ Ս. Պատրիարք Հայրը յանձնարարեց փութով ճամբայ ելլել քանի որ Խապայեան Սրբազան հինգշաբթի օրն իսկ Ատանա պիտի գտնուի։ Տ. Եղիշէ վարդապետ յառաջիկայ կիրակի առտու Լոյտի շոգենաւով պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

—Կը կարծուի թէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան նախնական գործողութիւնները յառաջիկայ կիրակի օրուընէ կը սկսին, ըստ որում Խապայեան Սրբազան պիտի ջանայ Զատկական տօներուն վերադառնալ Երուսաղէմ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ իրիկուան դէմ ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի Ա. Գործակատար Տէր Ներսէսեան Տիգրան էֆէնտիի կայս. Պալատ գնաց։ Ն. Սրբազնութիւն ի դարձին Ազգ. Պատրիարքարան երթալով հոն անցուց գիշերը և այս առաւօտ ներկայ գտնուեցաւ Մայր եկեղեցւոյ ժամերգութեանց՝ Ղեւոնդեանց քահանայից տօնին առթիւ։

Պատարագի աւարտումէն յետոյ Ս. Պատրիարք Հայրը հակիրճ խօսքերով գուժեց Երուսաղէմի միաբան Տ. Աստուածատուր եպիսկոպոսի մահը և անոր արդիւնալից կեանքին մէկ համառօտ կենսագրութիւնը ըրաւ։ Ցետոյ հանգուցեալ Սրբազանին հոգւոյն համար հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ հանդիսաւորապէս որուն նախագահեց Ս. Պատրիարք Հայրը։

—Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Արքեպիսկոպոս երէկ Նուրեան ընտանիքին հրաւիրանօք Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ պատարագեց և հոգեհանգստի պաշտօն կատարեց հանգուցեալ Նուրեան Յովհաննէս էֆէնտիի հոգւոյն համար։ Պատարագիչ Սրբազանը այս առթիւ քարոզ մը խօսելով հանգուցելոյն բարեմասնութիւնները թուեց և մխիթարութիւնը հայցեց, հանգուցելոյն սգաւոր ընտանեաց և զաւակաց։ Ներկայ էին Նուրեան ընտանիքին անդամները, ինչպէս նաեւ փեսան՝ Սէրգօ պէյ Պալէօղեան, և ազգականներու ու բարեկամներու բազմութիւն մը։

—Իզմիրէն գրուած նամակէ մը կը տեղեկանանք թէ Արաբկիրի Առաջնորդ Գեր. Տ. Մուշեղ Ծ. վարդապետ Սերոբեան՝ որ իր պաշտօնատեղին կը մեկնի, Իզմիրէն ճամբայ ելեր է, փետրուար 14ին։ Տ. Մուշեղ վարդապետ որ շատ համակիր ընդունելութիւն մը գտած էր Իզմիրի մէջ, անցեալ կիրակի օր պատարագեր է տեղւոյն Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ, ու քարոզ խօսեր է։ Տ. Մուշեղ վարդապետ այցելեր է նաեւ Իզմիրի վարժարաններն ու որբանոցները։

—Խարբերդէն շա՛տ տարօրինակ լուր մը մը կը հասնի մեզի. Պետրոս Պօղոսեան անուն միսիոնար մը հրաժարեցուցեր է իր պաշտօնէն՝ հետեւեալ ծանր (°) յանցանքները գործած ըլլալուն համար։ Ա.—Լուսաւորչականներու հետ մտերմօրէն կը տեսնուի եղեր։ Բ.— Երբեմն երբեմն Լուսաւորչականներու եկեղեցին կ'երթայ եղեր։ Գ.— Տօն ու կիրակի օրերը, առտու իրիկուն, իր խնամքին յանձնուած որբերը իրենց մայրենի եկեղեցին կը տանի եղեր աղօթելու։ Դ.— Օրին մէկը, որբերէն ետեւուքը մեռեր են հիւանդութեան հետեւանքով, ու Պ. Պետրոս Պօղոսեան անոնց ծնողքին կամ ազգականին կամքը հարցնելէ ետքը արտօներ է որ թաղման կարգը քահանան կատարէ։ Բոլոր ասոնց հետեւանքով Պ. Պօղոսեան պաշտօնանկ կ'ըլլայ առանց այլեւայլի։ Այս լուրը անո՛ր համար մանաւանդ տարօրինակ կ'երեւայ մեզի՝ որովհետեւ լաւ գիտենք թէ միսիոնարները արտօնուած են արդէն վերոգրեալները ընելու։ Ո՞վ գիտէ, թերեւս անգիր կանոն մըն ալ կայ այդ մարդոց համար...։

—Կը լսենք թէ Նիկոմիդիոյ ազգայիններէն հանգուցեալ Յովհաննէս էֆ. Միանեան, Ատապազարի մէջ իր ունեցած բաւական ընդարձակ մէկ հողը իր կենդանութեան միջոցին կտակեր է Ազգ. Հիւանդանոցին։

—Պատահական թղթակից մը Տիարպէքիրէն հետեւեալը կը գրէ մեզ տեղւոյն թեմական գործերուն վրայ.

«Տեղւոյս եկեղեցական ու թեմական գործերը խառնակ վիճակ մը ունին այսօր և կը գտնուին հոն՝ ուր որ էին ասկէ առաջ։ Մեր շնորհալի առաջնորդական տեղապահը, Տ. Եզեկիէլ վարդապետ, առաջուան պէս միեւնոյն կերպով կը շարունակէ իր ընթացքը, երեսի վրայ ձգելով թեմական ու եկեղեցական գործերը։ Հինգ տարի եղաւ որ Տ. Եզեկիէլ վարդապետ իբր առաջն. տեղապահ կը պաշտօնավարէ քաղքիս մէջ. եթէ երբեք ընդհանուր և յետաձգեալ ակնարկ մը նետելու ըլլանք իր այդ հնգամեայ պաշտօնավարութեան վրայ, յիշատակելի կէտ մը անգամ չպիտի կրնանք գտնել։ Իր անփութութեան պատճառաւ, ժողովուրդը պաղած է եկեղեցիէն ու դադրեցուցած է իր բոլոր բարեպաշտական նուիրատուութիւնները։ Եկեղեցւոյ կալուածներուն բնաւ հոգ չի տարուիր. ամէնքն ալ անխնամ թողուած են ասոր անոր ձեռքը։

«Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյն երկսեռ վարժարանի հոգաբարձութիւնը կանոնաւոր կերպով կը շարունակէ իր գործերը։ Սրապեան Պետրոս էֆ.ի ալ՝ որուն տեղս ժամանելը բարեբաղդութիւն մը եղաւ Տիարպէքիրի Հայոց կրթական գործին համար, ո՛չ նուազ գովելի ջանքերով, իբր տնօրէն կ'աշխատի վարժարանը բարեկարգ վիճակի մը վերածել։ Սակայն ցաւալի է յայտնել թէ Տ. Եզեկիէլ վարդապետ նորէն սկսած է անուղղակի կերպով դժուարութիւններ յարուցանել կրթական խնդրին շուրջը։ Եզեկիէլ վարդապետ ոչ ինք գործ մը կ'ընէ և ոչ ալ կը թողու որ ուրիշները ընեն։ Շիտակը ըսելու համար այս պարագան քիչ մը չափազանց տարօրինակ կ'երեւայ մեզի։ Օր չանցնիր որ անտեղի առարկութիւններ ու խժդժանքներ չյարուցանէ դպրոցին և անոր պաշտօնեաներուն շուրջը։»

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Մեծ. Սերովբէ էֆ. Տամատեանի ընդ. Ազն. Օրիորդ Մալվինա Մ. Փափազեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփնջի երկու օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Աստուածատուր էֆ. Մերճիմէքճեան։

Այրի Տիկին Թագուհի Մ. Յ. Միանեան ու զաւակները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք բարեհաճեցան ներկայ գտնուիլ Մ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՄԻԱՆԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան, և այս տխուր առթիւ իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին։

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 փետր. — Պատերազմական նախարարութիւնը տակաւին լուռ կը մնայ պատերազմի լուրերուն վրայ։ Լրագիրները և հեռագրական գործակալութիւնները խիստ համառօտ քանի մը տեղեկութիւններ միայն կը հաղորդեն։ Քէյփթաունէն կը հեռագրեն թէ Պօէրները փորձեր են խզել Քրոնճէ զօրավարը պաշարող անգլիական գիծը, բայց մեծ կորուստներով ետ մղուեր են։

—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր կը շարունակէ յառաջանալ դէպի Լէտիսմիթ։ Թէեւ ծանր կը գործէ, սակայն քանի մը կարեւոր բլուրներ գրաւեր է։

—Թէեւ պատերազմին վրայ պաշտօնական լուր չկայ, սակայն սակարանին մէջ գործակալները վեր կը տանին հարաւային Ափրիկէի արժէթուղթերուն գինները։ Ընդհանուր հակումը շատ լաւատես է։ Ռանտ Մինը նորէն բարձրացած է 37·25ի։ Չէրթըրտը 3·91ի գոցուած է։

ԲԱՐԻԶ.— Պէրլինէն հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Քրոնճէ զօրավարը յաջողեր է փախչիլ Անգլիացիներուն ճանկէն։

—Նիւ Եորք Հէրըլտ կ'ըսէ թէ Ֆրէնչ զօրավարը պաշարուած է։

ԱՆԳԼԻՈՍ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Երեսփ. Ժողովին նաւատորմի ելմտացոյցին վիճաբանութիւնը կը շարունակուի։ Ծովային նախարար Պ. Կօշըն, քանի մը առաջարկութիւններու պատասխանելով, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը առայժմ չի կարծեր որ նաւատորմին շարժման վարկերը արդարանան, վասն զի եթէ դէպքերու բերմամբ անհրաժեշտ դատուի, կառավարութիւնը պիտի պահանջէ։

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԷՆՆԱ.—Մանր անկարգութիւններ ծագեցան։ Հինգ հազար գործաւորներ կը բողոքեն թաղապետական ընտրութեանց դէմ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.—Բարիզի սպանիական դեսպանը Պէրլին ուղեւորեցաւ, Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին յանձնելու համար Սպանիոյ թագաւորին կողմէ նուիրուած Ոսկեգեղմի պատուանշանը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

Լոնտոնէն երէկուան թուականով հետեւեալը կը հեռագրեն.

Թայմզ կ'իմանայ թէ Բրէթորիայի մէջ սովում ու երկիւղ կը տիրէ։ Պօէր հրամանատար Պոթա և Օրանժի նախագահ Շթայն առաջարկած են Քրիւկէր նախագահին որ հաշտութեան բանակցութիւններուն սկսի։ Անգլիացիները այրած ու աւերած են Քրոնճէ զօրավարին բանակատեղը։ Մոտտէր Րիվըրի եզերքին վրայ Քրոնճէ զօրավարը փոքր, այլ լաւ դիրք մը գրաւած է։

—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր ծանր ծանր կը յառաջանայ դէպ ի Լէտիսմիթ և թնդանօթի մը ռումբին հեռաւորութեամբ մօտեցած է քաղաքին։ Լէտիսմիթը պաշարող Պօէրները քիչցած են, վասն զի Քրոնճէ զօրավարին օգնութեան գացած են։ Ընդհանուր կերպով կը կարծուի թէ Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր քիչ օրէն պիտի ազատէ Լէտիսմիթը։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Բարտէպէրկի ճակատամարտին մէջ, փետր. 18, Անգլիացիներուն կորուստն է 146 ենթասպայ ու զինուոր մեռած։

— Օրանժի հարաւային կողմէն առնուած լուրերու նայելով Ճէյմսթաունի կողմէն թնդանօթի ձայներ կը լսուին։ Կ'ենթադրուի թէ Պրապանթ զօրավարը յարձակած է Պօէրներուն վրայ։ Պօէրները նորէն անցք մը հաստատած են Օրանժ գետակին վրայ, որպէս զի ապահովցնեն Պարքլի-Իսթի և Լէտիկրիի կողմէ չուտափոյթ նահանջ մը։ Հիմա այդ անցքէն մեծաքանակ պաշար կը փոխադրուի Օրանժի երկիրը, ուր Պօէրները կը դիմեն մեծ թուով։

—Իչօուի քաղաքը, Զուլուլանտի մէջ, գաղթային զինուորներու կողմէ պաշտպանուեցաւ՝ Պօէրներու հաւանական արշաւանքին դէմ։

—Ամերիկեան Սապինէ շոգենաւը որ անգլիական թնդանօթակիրի մը կողմէ գրաւուած էր, արձակուեցաւ։

SANTAL MIDY

Մեր նախնիքը կը գոհանային բուսալից կանթեղներով՝ զորս ելեկտրականութիւնը մոռցուցած է այսօր։ Միեւնոյնն է նաեւ բոլոր այն հին դեղերուն համար որոնք երիտասարդական հիւանդութեանց համար կը գործածուէին երբեմն։ Երիտասարդներու համար խնդութիւն է այսօր գործածել այդ տեսակ դեղեր, քանի որ Սանթալ Միտի 48 ժամուան մէջ կատարելապէս կրնայ բուժել իրենց հիւանդութիւնները։

«ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՌՄԱԼ»
192 ԲԵՐԱ ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ 192

Բերայի կեդրոնը, և «Սիթէ տը Բերա» շէնքին անկիւնը հաստատուող այս նոր դեղարանը որ դեղագործութեան արուեստին ամէն կատարելութիւններով օժտուած է, իր դեղերուն զտութեամբ, թարմութեամբ և դիւրամատչելի գիներով օգտակարապէս կը ներկայանայ կրկին հասարակութեան և իր վաղեմի յաճախորդաց։

Դեղարանին տէրը Հ. Էմիրզէեան քանի մը տարիներէ ի վեր ծանօթ է իր Կ. Պոլսոյ Սուլթան Մահմուտի Դամբարանին դիմաց ունեցած մեծ դեղարանովը զոր ամբողջովին ծախած և այս նորը հիմնած է։

Դեղարանին վրայ խորհրդակցութեան սենեակ մը յարգելի բժշկաց տրամադրութեան ներքեւ դրուած է և դեղարանը մինչեւ կէս գիշեր բաց է։

512 10—25

ԴԵՐՁԱԿ ԵՒ ՇԱՊԿԱԳՈՐԾ

Ծանօթ վաճառական-դերձակ Կարապետ էֆ. Պօյաճեան և շապկագործ Միքայէլ էֆ. Տէր-Դաւիթեան՝ որոնց Վօյվօտայի պահականոցին կից գտնուող խանութը այրած էր քովի շէնքէն հրդեհ ծագելուն հետեւանքով, իրենց բազմաթիւ յաճախորդներուն կը փութան ծանուցանել թէ առ ժամանակեայ կերպով հաստատուած են Ղալաթիա, Իզմիրլի օղլու խան, թիւ 10 սենեակը։ 5—10

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ռ.	26	10 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	26	06 1/2
Ամէնէն վար գին	»	26	09
Ռումէլիի Երկաթ. գծ.	Ֆր.	127	—
Ամէնէն բարձր գին	»	128	—
Ամէնէն վար գին	»	127	—
ԲԱՑՈՒՄ 15 Փետր.			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	26	11
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	127	37 1/2
Օսմանիէ		436	—
Ռէժի		293	—
Օսմ. Պանքա		13	12
Քռէտի Ֆոնսիէ Օթոմ.		2	34
Յօս. Սմ. Եանօ է Հալքօռ	Ա. Ռ.	0	08
Օսմ. Ապահով. Ընկ.		4	15
Թրամուէյ բաժնեթ.		680	—
» Ժուիսանս		214	—
» պարտաթ.	Ֆր.	482	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	475	—
Թրանսվալ	»	66	75
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	31
Անգլիական ոսկի	»	110	21
Թօլ Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	96	10
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	2	58
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	22 1/2
» » » չէք	»	110	12 1/2
Բարիզ » »	Ֆր.	22	92 1/2
» » » չէք	»	22	82 1/2
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	50
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	83

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 26 Փետր.			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	35
) գոց.	»	24	30
» » » Բ.	.	48	70
» » » Գ.	»	28	05
Օսմանիէ	»	436	—
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	129	70
Օսմ. Ռէժի	»	293	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	579	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	101	32
Քռէտի Լիոնէ	»	1120	
Իտալական Ռանթ	»	93	60
Սպանիական արտաքին	»	68	67
Թրանսվալ	»	68	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	18
Դրամազեղչ	»	04	—
ՊԷՐԼԻՆ, 26 Փետր.			
Ռուպլը	»	216	56
Ռումէլիի երկաթուղի	»	122	80
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	305
ՎԻԷՆՆԱ, 26 Փետր.			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	242	50
Ռումէլիի երկաթուղի	»	126	50
Օսմ. Ռէժի	»	141	—
ԳՐԻՒՍԷԼ, 26 Փետր.			
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		24	—
Ռումէլի երկաթուղի		126	75

Լեւոն Սեղբոսեանի (Շանթ) վէպերը կը ծախուին բոլոր գրավաճառներու քով հետեւեալ գիներով.

ԵՐԱԶ ՕՐԵՐ (1896) 6 ղրշ.
ԴՈՒՐՍԵՑԻՆԵՐ (1897) 7 »
ՎԵՐՋԻՆ (1898) 8 »
ԴԱՐՁ (1899) 6 »

Կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատուն, Չաքմաքճըլար։ Թղթատարով ուզողները պէտք է 40 փարայ աւելի վճարեն իւրաքանչիւր հատորի համար։

1—5

ԻԼԱՆ

(Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն)

Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի Տէրսաատէթ վէ միւլհագաթ մէրաքիզինին Անատոլու ճէհէթինտէ կէլէճէք իւչ եիւզ օն ալթը սէնէսի Թամիրաթը խուսուսի թէրթիպաթընտան օլարագ միւպաշէրէթը իգթիզա էտէն ալթը եիւզ ատէտ քէսթանէ աղաճընտան թէլէկրաֆ տիրէկի միւնագասաեա վազ օլունտուղընտան վէ մէվսիմին ատէմը միւսաատէսինէ մէպնի պէշ օն կիւնէ գատար միւնագասաեա խիթամ վէրիլէճէկինտէն մէզքիւր տիրէկլէրին իթասընա թալիպ օլանլարըն ուսուլ վէ էմսալը վէճհիլէ շէրայիթը մախսուսասընը անլաեարագ վէ իյզահաթը լազըմէ ալարագ բէյ սիւրմէք իւզրէ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա ճումատան մատէ պէհէր կիւն Տէրսաատէթ Թիճարէթ օտասը իլէ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկինտէն մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի վէ եախօտ եիւզտէ օն նիսպէթինտէ թէմինաթ աքչէլէրինի համիլէն Նէզարէթը միւշարէլէյհա մէճլիսը իտարէսինին միւպաեաաթ վէ միւնագասաթ շուպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իքինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

Ֆի 14 Շուպաթ սէնէ 315 542

—)(8)(—

ՆԻՔՈԼ ՄԷՅՐԱ

ԿՌԱՊԱՇՏ ՀՆԴԻԿՆԵՐԸ

Ա. ՄԱՍ

ԼԱՔԱՅԷ ՍՏՈՒԿԸ

Գ.

ԵՐԹԱԼՈՎ Ա՛Լ ԱՒԵԼԻ ԶԱՐՄԱՆԱԼԻ

Մանաւանդ որ միս Տէպօրա անոր հետ պիտի ըլլա՛ր և անշուշտ պիտի արգիլէր զայն ո՛ և է խենթութիւն մը ընելէ։

Բէնսօնէ վստահութիւն յայտնեց նաեւ թէ Պ. Թօքսըն վերջ ի վերջոյ պիտի հասկնար իր ձեռնարկին անհեթեթութիւնը և անմիջապէս Ամերիկա պիտի վերադառնար։

Տէպօրա քիչ մը կազդուրեցաւ երիտասարդին ապահովիչ խօսքերը լսելով։

Նոյն իսկ ժպտեցաւ։

Արդէն այն աղջիկներէն չէր՝ որոնք ո՛ և է անսպասելի յուզմունքէ մը կը ճնշուին։

Եւ սակայն, հառաչեց ու ըսաւ՝ Բէնսօնէի ձեռքը սեղմելով.

—Ի՛նչ դժբաղդութիւն, որ հայրս չարտօնէր մեզի ընկերանալնիդ, սիրելի Էտկա՛ռ։ Եթէ երբեք դուք հետերնիս ըլլայիք, բոլորովին պիտի ապահովուէի. թէ՛ քաջ և թէ խելացի երիտասարդ մըն էք դուք։

Բէնսօնէ հաճոյքէն շիկնեցաւ և առանց պատասխանելու համբուրեց երիտասարդ աղջկան ձեռքը։

Նոյն իրիկունը Պ. Թօքսըն ճաշի իջաւ, ինչ որ չէր ըներ բաւական ատենէ ի վեր։

Տօքթէօրը բոլորովին զբաղած էր ճամբորդութեան խնդրով՝ որ խօսակցութեան միակ առարկան դարձաւ։

Գլխաւորաբար զինքը կը զբաղեցնէր լաքայէ սնտուկը՝ որուն փոխադրութեան համար ի՛նչ միջոց ձեռք առնելը շփոթեցուցած էր զինքը։

Այդ խօսակցութեան միջոցին յայտարարեց թէ յաջորդ օրը կուպրածեփ կտաւէ պահարան մը պիտի բերէին, որուն մէջ պիտի ամփոփուէր սնտուկը։

Այդ պահարանին վրայ Պ. Թօքսըն տեղ տեղ ծակեր բանալ տուած էր որպէս զի օդ բանի անկէ ներս։

—Ո՞վ գիտէ, կ'ըսէր Տօքթէօրը, թէ օդը անհրաժեշտ չէ Սուպրիանոյի ողջ մնալուն։ Ես կը կարծեմ թէ անպատճառ օդի պէտք ունի, որովհետեւ լաքայէ սնտուկին վրայ տեղ տեղ ծակտիկներ կան անշուշտ օդին բանելուն համար բացուած։

Կերակուրէն ետքը, Բէնսօնէ յիշեցուց թէ միւս օրը ինք իրենց չպիտի ընկերանար մինչեւ կայարան, և թէ պէտք էր հիմակուց իսկ իր մնաս բարովը ըսէր։

Տէպօրա քիչ մը դժգոհ երեւցաւ, որովհետեւ կը փափաքէր յաջորդ օրը Բէնսօնէն անգամ մըն ալ տեսնել կայարանին մէջ։

—Ցտեսութի՛ւն, ըսաւ երիտասարդը անոր. կը յուսամ որ ձեր կարծածէն շա՛տ առաջ վերստին կը տեսնուինք։

—Եթէ Աստուած կամենայ, պատասխանեց միս Տէպօրա։

Եւ ամէն մարդ իր սենեակը քաշուեցաւ։

Սակայն Բէնսօնէ բնաւ չքնացաւ։

Սատանորդի երիտասարդը հարկաւ բանի մը վրայ կը մտածէր։

Վերջապէս, կէս գիշերէն ժամ մը ետքը, տեսնելով որ տանը մէջ ամէն մարդ քնացած է, կամացուկ մը ելաւ անկողնէն ու ճամբորդութեան հաստատուն հագուստ մը հագաւ։

Ցետոյ, գրասեղանին մէջէն պզտիկ ռէվօլվէր մը հանեց ու գրպանը դրաւ։

Այս կարճատեւ պատրաստութիւններուն լմննալէն ետքը, առանց ձայն հանելու սենեակէն դուրս ելաւ ու դուռը գոցելէ ետքը միեւնոյն զգուշութեամբ Տօքթէօր Թօքսընի աշխատութեան խուցը ուղղուեցաւ։

Հոն հասնելուն պէս, շիտակ մասնաւոր թանգարանը գնաց, որուն դուռը կռնակի վրայ բաց կը մնար Տօքթէօրին յայտնութիւններէն ի վեր։

Բոլոր գործիքները իրենց սովորական տեղն էին։

Միմիայն լաքայէ սնտուկը գետինը տարածած էին, կուպրածեփ կտաւին մէջ ամփոփելու համար։

Դագաղի մը տպաւորութիւնը կը թողուր այդ սնտուկը, այդպէս տարածուած սենեակին մէկ ծայրէն միւս ծայրը։

Եւ սակայն, հակառակ այդ տպաւորութեան, Բէնսօնէ բնաւ չսարսռաց։

Շիտակ սնտուկին առջեւ գնաց, ու կափարիչը բանալով դէմ առ դէմ գտնուեցաւ Փաքիրին հետ։

Ու քանի մը վայրկեանի չափ մտածելէ ետքը գործի սկսաւ։

Զգուշութեամբ Փաքիրին մարմինը հանեց մէջէն ու գետնին վրայ երկնցուց։

Ցետոյ ոտքի ելլելով սրբեց քրտինքի քանի մը կաթիլներ՝ որոնք ճակատէն ի վար սահիլ սկսած էին։

Ինչ որ ալ ըլլար, հաճելի գործ մը չէր ըրածը։

—Քաջութի՛ւն, մրմնջեց ինքնիրեն. իրեն տեղ սնտուկը մտնելէ առաջ պէտք է զինքը պահելու տեղ մը գտնել։

Իր ծրագիրները շատ պարզ էր։

Որովհետեւ Պ. Թօքսըն Տէպօրայէն զատ մի՛ միայն Սուպրիանոն իրեն հետ տանիլ կ'ուզէր, ուրեմն ի՛նք պիտի բռնէր Սուպրիանոյին տեղը, ի՛նք պիտի պահուէր սնտուկին մէջ։

Այդ բանը ընելու համար պէտք էր պահել Փաքիրին մարմինը և անոր տեղ փակուիլ սնտուկին մէջ։

Այդպէսով պէտք էր Հնդկաստան ելլէր, առանց որ տօքթէօրը կասկածէր եղածին վրայ։

Իրաւ է որ այս գործը շատ հրապուրիչ կ'երեւար, բայց միւս կողմէ ալ ամիս մը սնտուկի մը մէջ փակուած մնալը շատ հեշտ չէր։

Ապահովաբար, երբոր ա՛լ ճամբայ ելած ըլլային, միջոցը պիտի գտնէր գիշերները սնտուկէն դուրս ելլելու, բայց նորէն ժամանակին մեծագոյն մասը պիտի պարտաւորուէր անցընել այդ գոց սնտուկին մէջ։

Բարեբաղդութիւնը հոն էր որ սնտուկին չորս դիէն բաւական ծակեր բացուած էին՝ որոնց շնորհիւ պիտի կրնար ազատօրէն շունչ առնել։

Բէնսօնէ ուրախութեան կատարեալ արտայայտութեամբ մը այս պարագան հաստատեց ինք անձամբ։

Ուրեմն ամէն բան կրնար կարգին համարուիլ։

Կը մնար միայն սնունդի խնդիրը։

Եւ սակայն, Բէնսօնէ ատոր վրայ ալ մտածած էր։

Փաքիրին մարմինը գետնին վրայ տարածելէ ետքը, խաւաքարտէ պահարաններ բացաւ և սկսաւ վերարկուին գրպանները լեցնել ծրարներով։

(Շարունակելի)

ԷՔԻԹԱՊԼ

Ամերիկեան ապահովագրական ընկերութիւն կենաց
Աշխարհիս էն հարուստ և էն հզօրը

Տնօրէն Թուրքիոյ, ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Անանիադի խան

Ի դէպ մահու ապահովագրութիւն
Միայն 20 տարեվճարով
Մահուան պարագային տարեվճարը կը դադրի
(Vie 20 primes)

ՕՐԻՆԱԿ

Տարիք 35. գումար 100,000 ֆրանք ի դէպ մահու վճարելի

Ուրիշ ընկերութեանց Թարիֆի համաձայն տարեվճարն է	ֆր.	4140
Էքիթապլ ընկերութեան » »	»	3408
Տարեկան տարբերութիւն ի նպաստ Էքիթապլի	ֆր.	732
20 տարուան մէջ » »	»	14640
100ին 5էն բաղադրեալ տոկոսով	»	25414

Այսինքն աւելի քան 6 տարեվճարի խնայողութիւն մը
— Ի ՆՊԱՍՏ ԷՔԻԹԱՊԼԻ — 489

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Կէլէճէք պին իւչ եիւզ ալթը սէնէսի մալիէսի զարֆընտա սէպզէ գոմիսիոնընա միւզթէզի միգտար չայ գոնթրաթոյա բաղլը օլունմագ իւզրէ մէյդանը միւնագասաեա վազ օլունտուղընտան իթտեա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ եյլէմէլէրի իլան օլունուր։ 1—3

ՔՈՒՆ ՉՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԱՆՔՈՒՆՈՒԹԵՆԷ մաշած, նիհարցած անձերուն ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ ՔՈՒՆ պարգեւելով անոնց կազմուածքը զօրացնելու, կիներու ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆԸ, ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆԸ, տղոց ՋՂԱՁԳՌՈՒԹԻՒՆԸ (հէվալէ) և ամէն հասակի յատուկ ՋՂԱՑԱՒՈՒԹԻՒՆՆ (նեվրալժի) ու ԲԱՆԴԱԳՈՒՇԱՆՔԸ (սաերգլամա) շուտով և հիմնապէս բուժելու միակ դարմանը ԺԷԼԻՆՕԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է (Sirop Gelineau)։

ՔՈՒՆ ԲԵՐԵԼՈՒ ամենէն ազդեցիկ, ամենէն անվնաս և փորձուած դեղը ԺԷԼԻՆՕԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է, որուն շնորհիւ կարճ ժամանակի մէջ կը բժշկուին ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆ ու ժանտատենդէ (հիւմմա) առաջ եկած ուղեղային հիւանդութիւնները։

ԿԱՊՈՅՏ ՀԱԶԸ բուժելու ամէնէն ընտիր ու ազդեցիկ դեղը ԺԷԼԻՆՕԻ ՕՇԱՐԱԿՆ է, որ փոքրիկ հիւանդին առողջարար քուն պարգեւելով, գիշերները հազին սաստկանալը կ'արգիլէ ու տղուն զօրանալուն և ուժովնալուն կ'օգնէ։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ։ 496 6—26

ՆԵՎԱԶԻԼԻՆ

Ալ չվախէք դանդաղիչ ՀԱՐԲՈՒԽԷ։ Ֆրանսայի առաջնակարգ քիմիագէտներէն մին, յաջողած է գտնել այս յամառ, տաղտկացուցիչ հիւանդութեան անվրիպական դարմանը և մկրտած է զայն արեւելեան բառով մը՝ ՆԵՎԱԶԻԼԻՆ անուամբ։ Նեվազիլինի ազդեցութիւնը անվիճական է և գործածութեան եղանակը դիւրին։ Ամէնէն յամառ ՀԱՐԲՈՒԽՆ ու ամէն կարգի գլխու խլուածքները անմիջապէս կը բժշկուին յիշեալ դեղին շնորհիւ։ Ծանօթ է որ կուրծքի, թոքի և շնչառական գործարաններու հիւանդութիւնները, թոքատապը, կրծատապը և մինչեւ իսկ թոքախտը, երկար ատեն անխնամ թողուած հարբուխէ առաջ կուգան։ Նեվազիլին ամէնէն սոսկալի հարբուխը վերջնականապէս բուժելով, կ'ազատէ մարդս սոսկալի հիւանդութիւններէ։

ՆԵՎԱԶԻԼԻՆԸ հէքիմապէս պատրաստուած դեղ մըն է որ ՀԻՆԳ ղրուշ գնով կը ծախուի հետեւեալ տեղերը։

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու Գասապեանի դեղի մթերանոցը. Մէրամէթճեան դեղարանը, Մէգվէքիի և Լինօսի դեղի մթերանոցները, Բերա Քոնզիւլքի Անգլիական դեղարանը և Քիւչիւքեանի Կ. Պոլսոյ, Բերայի և Ղալաթիոյ դեղարաններն և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ։ Իւրաքանչիւր անգամի համար մէկ բրինձի հատիկի չափ առնելու է։ 476 24—30

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվերբուլ և Պոստընի մէջ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Գաթալոնիա	4581
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	2574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աուրանիա	7268	Ատլաս	2393
Բավոնիա	5587	[illegible]	3164
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2346
Գալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սքիթիա	4557	[illegible]	1856
Ալէպպօ	2143	Մորոքքօ	1855
[illegible]	1876	Գամպանիա	12950
[illegible]	1844	Լուգանիա	12950
[illegible]	4845		

[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Բարլինս, ընդհանուր վաճառքով Լիվերբուլէն հոս հասաւ։

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէճիլէր խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 571

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատաժանելի ցաւոտ ակռաներն ալ անցաւ կը հանեն. [illegible] պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկէ, ճենապակէ, և գիւտական արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible] երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնները կատարելապէս կը բուժեն ինչպէս նաեւ [illegible] միջոցաւ, [illegible]։

Ե. Գ. Ձեռները կ'ընդունին օրերն ալ, (Կիրակի էն օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (ժամը 9էն 12) հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։ 197

[illegible] ժամ 1 [illegible]։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

CHles FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուական ը
(20 Սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին կա ՈՒԼԻՍ ԷՖԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմընս
Ճաքըրեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօխ
Մաքրուհճըլար, Զարճըլըը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րոզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գոնկօ	2908	Կրանթօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	[illegible]	1735
Արիօսթօ	2377	Դիդօ	4811	Հիտալկօ	1581	[illegible]	3557	Սիլվիօ	1192
Պասանօ	1822	Դոմինօ	987	Հիւմպէր	3720	Միլօ	1057	[illegible]	1200
Պորոտինօ	1264	Դուէրօ	2333	Հօրաթիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասօ	1828
Պրավօ	1076	Դրակօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Դինամօ	504	Իտահօ	2354	Նէրօ	1083	[illegible]	3827
Պըֆֆալօ	4431	[illegible]	2464	Իթալօ	5540	Օհիօ	4100	Թոլէտօ	1470
Գայրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օթէլլօ	4026	Թորփէտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրաթօ	1481	[illegible]	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆարօ	954	Քոլփինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասգօ	1914
Գաթօ	1094	Ֆինլանտ	1823	Քովնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	4058	Րիալթօ	2222	Վոլթուրնօ	2396
Սիմպրօ	1334	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանթօ	2272	[illegible]	1663	[illegible]	1853
Դիդօ	2327	Կալիլէօ	3080	Լիվօրնօ	1643	Րոլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիթանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Րոմէօ	1789		

Քոնկօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին և 27ին հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՑ ԸՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաճին Միջազգային Ընկ.ն
Կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բորսա 1 և 3 Լը Բէլէթիէ փողոց (Պուլվառ տէ Զ'Իթալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան շէնքերն այժմ կը վերաշինուին, ուստի իր գրասենեակներն առժամապէս փոխադրուած են Նօթր-Տամ տէ Վիքթուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին երաշխաւորեալ երաշխաւորութեան պահուստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԻԼԻՈՆ ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի 4,545,160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի շահերն են 14,400,000 ֆր., 1897էն 1,424,000 ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կազմեն, որոնց կը պատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր շահերը։ Եթէ մասնակից էք, և կամ աւելին [illegible] Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւններ։ Օրինակի համար մանրամասն տեղեկութիւններ ուզեցէք երբեւ հասուն թարիֆ գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրէն չորս երաշխաւորեալ տոկոս ունի. Նոյնպէս տարեվճարներու եւս արդիւնքը ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. Ուի. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քէնէշ-Գասապեան
Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ
192
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 ֆր
1898ի հասոյթք	34,775,462 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible]
([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՕՐ ԲԷՔԲԷՆ 524

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27,000,000
Պահեստի դրամ	»	52,002,500
Տարեկան հասոյթ	»	70,339,912

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և անոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագիներով։ 514

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահճէ-Գաբու, Անանիադիս խան. 20 21 22

ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.

1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 230 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմս Էտմոն Զիչի, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հօէօս, Փոխ-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօէօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նաքօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ ա'Օսթէն.
Թէօտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնէնկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քօմիսէր
Գ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական

Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1899 Նոյեմբեր 10էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

1 30	Փօյր. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ.	20
1 30	Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. սթն. պօյր. պշկ.	39
2 15	Փօյր. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ.	45
2 15	Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. մրրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ.	40
3 —	Մրրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշ. (բաց ի ուրբաթէ)	37
3 15	Ենմ. մզր. պէյքտ. Թրպ. ենք. ստէն. պօյր. Ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ.	43
4 —	Փօյր. Ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ)	39
4 45	Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. մրրկ. Ր. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ.	34
5 —	Մրրկ. Փօյր. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ)	44
5 30	Ենմ. մզրպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. պօյր. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ.	3
6 45	Պէյգ. ենք. գանլ. մրրկ Ր. Ա. հիս. գանտլ. պէպ. արնվ. չէնկ. պէյլ. օրթ. Իսկ. սկիւտ.	20
7 —	Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. ենք. ստէն. մրրկ. Ր. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ.	21
8 15	Ր. Ա. գավ. ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. պէյգ. բշղճ. չպք. գանլ. Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չէնգ. պէյլ. զուզգ. սկիւտ.	43
9 —	Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. ենիք. ստէն. պօյր. Ր. հիս. պէպ արն գրչ. օրթ պէշկ	45
10 35	Մրրկ. արն. (բաց ի ուրբաթէ)	46
11 —	Ենմ. մէզր. պէյքտ. Թրպ. ենիք. մրրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. օրթ. պէշկ։	34

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

2 —	Պէշկ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. Ր. հիս. մրրկ. ենիք. Թրպ. պէօյք. մէզր. ենիմ.	34
3 —	Պէշկ. օրթ. արնվ. Ր. հիս. պօյր. բաց ի ուրբաթէ	39
3 40	Պշկ. Սկիւտ. զզկն. օրթ. պէյլ. չնկլ. արնվ. պէպէք գնտլ. Ա. Ր. հիս. պօյր. գնլճ. ենիք. բշղ. պէյգ. Թրպ. պյքտ. մզր. ենմ.	21
4 20	Պէշ. արնվ. մրրկ. բաց ի ուրբաթէ	44
4 —	Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. մրրկ. ստէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզրպ. ենմ.	35
6 —	Պէշկ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. Ր. հիս. պօյր. ստէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ. Ր. Ա. գավաք	38
7 —	Պէշկ. զզկ. պէյլ. չէնկ. արնվ. գանտ. Ր. հիսար պօյր. գնլճ. ենիք. պէյքօզ Թրպ. պէօյ. մէզպ. ենիմ.	45
9 —	Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. մրրկ. ստէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ.	34
9 45	Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. մրրկ. բաց ի ուրբաթէ	46
10 15	մրրկ. ենիք. Թրպ. պյքտ. մզրպ. ենիմ. Ր. Ա. գավագ	40
10 20	Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. գանլ. չպք. բշղճ. պէյգ. Թրպ. պէօյք. մզրպ.	39
10 40	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. գնտլ. Ա. Ր. հիս. գոլ. մրրկ. ստէն. ենիք. բշղ. պէյգ. բաց ի ուրբաթէ	21
11 5	Պէպ. Ր. հիս. պօյր. ստէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ։	43
11 10	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. մրրկ. ենիք. պէօյ հալոքբաշըյի բաց ի ուր.է	45
11 35	ենիք. Թրապ. պէյքտ. մէզրպ. ենիմ։	45
11 50	Պշկ. պէպ. Ր. հիս. ստէն. ենիք։	37
12 —	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պօյրն.	20

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

1 30	Ա. հիս. գնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. Իսկ.	33
1 45	Պէյգ. բշղճ. չպքլ. գանլ. Ա. հիս. գնտ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ.	21
2 15	Ա. հիս. գնտլ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. (բաց ի ուրբաթէ)	44

[Այս շոգենաւը ուրբաթ եւ կիրակի օրերը Պշկթ. եւ բոլոր միւս օրերը Սկտ. [illegible]]

2 15	Պէյգ. բշղճ. անիք. գավլ. մրրկ. Ա. հիս. գնտ. պէպ. վնիք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ.	44
2 45	Ր. Ա. գվ. ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. պէյգ. բշղճ. չպք. գնլ. Ա. հիս. գնտ. վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պշկ.	17
4 —	Ա. հիս. գնտլ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պշկ։ (բաց ի ուրբաթէ)	45
5 —	Պէյգ. բշղ. չպքլ. գնլ. Ա. հիսար գնտ. (տօնական օրերը Սկտ. եւ միւս օրերը վանք. չէնկ. պէյլ. զզկ. պէշկ.)	33
5 30	Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զզկ. պշկ. (բաց ի ուրբաթէ)	40
6 45	Պէյգ. ենիք. գանլ. մրրկ. Ր. Ա. Հիս. գնտ. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. սկիւտ.	20
8 15	Ր. Ա. գվգ. ենիմ. մէզպ. պօյք. Թրպ. Պէյգ. բշղ. չպքլ. գանլ. Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզգ. սկիւտ։	43
10 25	Պէյգ. ենիք. գանլ. Ա. հիս. գանտ. չնկլ. պէյլ. պշկ.	37
11 5	Վանիգիւղէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուրբաթէ)	20

Կամուրջէն ասիական եզերք

2 45	Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիսար գնլճ. չպքլ. բշղ. պէյգ.	33
3 20	Չնկլ. Ա. հիս. բաց ի ուրբաթէ	45
3 40	Սկիւտ. զզկն. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. գնտլ. Ա. Ր. հիս. գանլ. մրրկ. ենիք. բշղ. պէյգ. Թրպ. պյքտ. մզրպ. ենմ Ր. Ա. գավ։	21
4 30	Պէշ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտլ. Ա. հիս. բաց ի ուրբաթէ	40
5 15	Պէշ. զզկ։ պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. գանլ. չպքլ. բշղճ. պէյգզ։	20
9 5	Պէշք. զզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. գնլ. բշղ. պյքզ.	37
10 20	Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. գանլճ. չպքլ. բշղճ. պէյգ. Թրպ. պէօյ. մզրպ.	39
10 25	Պէշկ. զզկն. պէյլ. չէնկլ. վնիք։ բաց ի ուրբաթէ	20
10 40	Պէշկ. օրթ. գրչմ. արնվ. պէպ. գնտլ. Ր. Ա. հիս. գանլ. մրրկ. ստէն. ենիք. բշղ. պէյգզօգ. բաց ի ուրբաթէ	21
11 —	Պէշ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. գնտ. Ա. հիս.	38
11 30	Գնտ. Ա. հիս. գնլ. չպք. բշղ. պէյգ.	44
11 55	Պշկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս.	20

COMP RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կշ. 15 27 Ոտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 16 28 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցութեամբ Աղեքսանդրիա, Բորտ-Սաիտ, Յաֆա, Պէյրութ ու Իզմիր)։
Եշ. 17,29 Ոտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ 17,29 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 18 1 Ոտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի 52

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Փետր. 27ին Սիրքասի, Մարսիլիայէն։
Մարտ 5ին Ժօրժի, Անատոլուի եզերքէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Փետր. 28ին Սիրքասի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովօրոսիսք։
Մարտ 6ին Ժօրժի, ուղղակի Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. 2. կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։ Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլէ, Պօրտոյէ, Մէջերկրականի և Սեւ Ծովէ միջեւ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Րամսէս	3000	Թէպէս	2500
Ամասիս	3000	[illegible]	2400
Բուզիրիս	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	Բէլօս	2250
Թապօր	2000	Սֆինքս	2000
Օսիրիս	3000	[illegible]	1500
Մարէօթիս	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռուքթոլ խան
ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերբուլ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ

Սկիւտարէն Կամուրջ	Կամուրջէն Սկիւտար
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
— —	— —
— —	— —
1 —	1 25
1 40	1 50 Գուզկ.
2 —	2 30
2 35	2 50
3 —	3 20
3 35	3 50
4 —	4 40
4 40	5 30 Պէշիկթաշ
5 20	6 15 »
5 45 Պէշիկթաշ	7 5 »
6 30 »	7 45 »
7 15 »	8 20
8 — »	9 —
8 45 »	9 40
9 35	10 15 Գուզկ.
10 15 Պէշիկ. Գապթ.	10 40 »
10 30 Գուզկունճուք	11 — »
10 55 »	11 25 »
11 15 »	11 50
12 —	12 —

513

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՌՈՒՖԵԱՆ